İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU

2021 Yılı Faaliyet Raporu

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ……..3
2. AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARINA YÖNELİK FAALİYETLER…….....6
2.1. Mesleki Eğitim Kursları……....7
2.2. İşbaşı Eğitim Programları……..……...9
2.3. Toplum Yararına Programlar……10
3. İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZLERİNE YÖNELİK FAALİYETLER……...12
4. ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARA YÖNELİK FAALİYETLER……..14
4.1. Kadınlar……15
4.2. Gençler……...18
4.3. Engelliler……...24
4.4. Eski Hükümlüler……..28
5. İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK FAALİYETLER……32
5.1. İş Kulübü Çalışmaları……..32
5.2. İnsan Kaynakları (İK) Platformu Çalışmaları……..32
5.3. Meslek Danışmanlığı Çalışmaları……...33
6. ÜYE KURUMLARIN TOPLANTILARA KATILIM DURUMLARI……...34
7. KURULLARDA ALINAN ÖRNEK KARARLAR VE İL UYGULAMALARI……36
8. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER……...43

ŞEKİLLER

Şekil 1: Mesleki Eğitim Kursları Faydalanıcı Sayısı 8
Şekil 2: Eğitim Durumuna Göre Mesleki Eğitim Kursu Faydalanıcı Sayısı 8
Şekil 3: İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı 9
Şekil 4: Eğitim Durumuna Göre İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı 10
Şekil 5: Toplum Yararına Program Faydalanıcı Sayısı 11
Şekil 6: Bireysel Görüşme Yapılan Kadın Oranı 16
Şekil 7: İşe Yerleştirilen Kadın Oranı 17
Şekil 8: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Kadın Oranı 17
Şekil 9: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Kadın Oranı 19
Şekil 10: Özel Sektörde İşe Yerleştirilen Genç Sayısı 22
Şekil 11: Gençlerle Yapılan Bireysel Görüşme Sayısı 22
Şekil 12: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Genç Sayısı 23
Şekil 13: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Genç Sayısı 23
Şekil 14: Engelli İşe Yerleştirme Sayısı 25
Şekil 15: Bireysel Görüşme Yapılan Engelli Sayısı 25
Şekil 16: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Engelli Sayısı 26
Şekil 17: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Engelli Sayısı 26
Şekil 18: Bireysel Görüşme Yapılan Eski Hükümlü Sayısı 26
Şekil 19: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Eski Hükümlü Sayısı 29
Şekil 20: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Eski Hükümlü Sayısı 29
Şekil 21: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Eski Hükümlü Sayısı 30

1. GİRİŞ

İşgücü piyasalarında yaşanan ekonomik, teknolojik, sosyal değişimlerin yanı sıra, yakın zamanda küresel ölçekte tanık olduğumuz pandemi sonucunda ortaya çıkan yeni durumlara uyum sağlamak, yerel birimlerin ve sosyal diyaloğun önemini artırmakta, işgücü piyasası ile ilgili sorunların çok paydaşlı bir yapıda, yönetişim tabanlı olarak mümkün olan en kısa sürede en pratik şekilde ve en yakın idari merciler eliyle çözüme kavuşturulması yaklaşımı büyük önem taşımaktadır. Günümüzde çok sayıda ülkenin en başta gelen sorunları arasında yer alan işsizliğe çözüm üretme noktasında uygulanacak politikalar, sosyal diyalog ve yönetişim mekanizmasının etkin işletilmesi yoluyla desteklenmektedir.

2019 yılında ilk kez Çin'in Vuhan bölgesinde görülen ve kısa sürede dünya geneline yayılan Covid-19 pandemisinin etkisiyle küresel boyutta ekonomik sorunlar baş göstermiştir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2020 yılının Mart ayında pandemi ilan edilmiştir. Pandemi ile mücadele kapsamında alınan küresel tedbirlerin etkisiyle ülke ekonomileri küçülmüş, uluslararası ticaret kayıpları yaşanmıştır. Bununla birlikte pandeminin önüne geçebilmek için alınan sert tedbirlerin neticesinde ekonomik ve sosyal yaşantı durma noktasına gelmiş, başta sağlık sektörü olmak üzere çalışma hayatı, eğitim, ulaşım gibi çeşitli sektörler derinden etkilenmiştir.

Ülkeler, Covid-19 salgını ile mücadele noktasında sınırlarını kapatmış, insanların fiziki temasını önlemek için sert tedbirleri devreye sokmuştur. Salgının yayılmasını önleme gayesiyle alınan önlemlerin etkili olmaması halinde dünya genelinde beş yüz milyondan fazla insanın yoksulluk tehdidi ile karşı karşıya kalacağı öngörülmektedir. Dünya genelinde işgücü piyasaları da bu olumsuz durumdan nasibini almış ve çok sayıda ülkede işsiz sayısında büyük artışlar yaşanmıştır. İşsizlik artışına bağlı olarak, gelir kaybı yaşayan hane halklarının mal ve hizmetlere olan talebi azalmış ve bunun sonucu olarak da ekonomiler küçülmüştür.

Salgın öncesinde Dünya Bankası tarafından 2020 yılı için % 3 olarak tahmin edilen Türkiye ekonomisi büyüme oranı, % 0,5 olarak revize edilmiştir. Pandeminin ekonomi ve istihdam üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf etmek amacıyla Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 18 Mart 2020 tarihinde "Ekonomik İstikrar Kalkanı" paketi açıklanmıştır. Zorlu pandemi koşullarına rağmen ekonomimiz 2020 yılını %1,8 ve normalleşme tedbir ve destekleri ile 2021 yılını da %11 büyüme ile tamamlamayı başarmıştır.

Kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, işten çıkarma yasağı ve asgari ücret desteği gibi çok sayıda tedbir, istihdamı korumak ve işsizliğin önüne geçmek maksadıyla uygulamaya konulmuştur. Bu uygulamaların yanı sıra Artı İstihdam Teşviki, İstihdama Dönüş Teşviki, Normalleşme Desteği, İlave İstihdam Teşviki, Kadın, Genç ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanlara Prim Desteği, İlave İstihdama Finansman Kolaylığı Desteği, Sektörel Destek Uygulaması ve Asgari Ücret Desteği gibi destek ve teşviklerle hem toplam istihdamı artırmak hem de pandeminin istihdam üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla uygulanmıştır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları (İİMEK), ülkemizde çok taraflı sosyal diyalog mekanizmalarının önemli bir örneğini oluşturmaktadır. Bu Kurulların; ilin işgücü, istihdam ve mesleki eğitim ihtiyacını tespit etmek, mesleki ve teknik eğitim kurumları ile işletmelerde yapılacak mesleki eğitim ve istihdam konularında etkinlik ve verimliliği artırmak amacıyla yerel düzeyde politikalar oluşturmak, plan yapmak ve karar almak, ilgili kurum ve kuruluşlara görüş ve önerilerde bulunmak gibi önemli görevleri bulunmaktadır.

4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 625 inci maddesinde üyeleri sayılan İİMEK, Türkiye İş Kurumu'nun dört temel organından birini oluşturmaktadır. Yerelde faaliyet göstermesi nedeniyle, merkez yerel koordinasyonunun ve işbirliğinin sağlanmasında da oldukça önemli bir yere sahip olan İİMEK; valinin başkanlığında, belediye başkanı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir belediye başkanı veya genel sekreteri ya da genel sekreter yardımcısı, il özel idaresi genel sekreteri, çalışma ve iş kurumu il müdürü, il millî eğitim müdürü, il sanayi ve teknoloji müdürü, il ticaret ve/veya sanayi odası başkanı veya başkanları, işçi konfederasyonlarından birer temsilci, işveren konfederasyonlarından birer temsilci, Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan bir temsilci, il esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı, ilde bulunan yükseköğretim kurumlarının çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümü veya mesleki teknik eğitim bölümlerinden valinin belirleyeceği bir öğretim üyesi, il ticaret müdürü, kalkınma ajansı temsilcisinden oluşmaktadır. 2010/14 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Kurul toplantılarına ilde kadın konusunda faaliyette bulunan STK'lardan bir temsilcinin de davet edilmesi zorunludur. Ayrıca Kurul başkanının gerekli görmesi hâlinde Kurulun gündem maddesindeki konular hakkında ilgili kurum ve kuruluşlardan bir temsilci Kurula bilgi vermek ya da görüş bildirmek için davet edilebilmektedir.

İİMEK'in görevlerine, 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 625'inci maddesinde yer verilmiştir. Buna göre; ilin istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini oluşturmak, ilin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasa

analizleri yapmak yaptırmak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek ve yayımlamak, gerektiğinde ilgili Bakanlık ve kurullara sunmak, Milli Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek, mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek İİMEK'in görevleri olarak sıralanmıştır.

İİMEK, tüm illerimizde her yıl Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında dört kez olağan olarak toplanmaktadır. İhtiyaç duyulması halinde başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplantılar da yapılabilmektedir. Kurul toplantıları, il istihdam politikası ve il mesleki eğitim politikası olmak üzere iki oturumdan oluşmaktadır. Yapılacak toplantıların gündemi ise, Kurul başkanı ve talep olması durumunda üyelerin görüşü alınarak Yürütme Kurulu tarafından belirlenmektedir.

81 İl Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu faaliyet raporlarından yararlanılarak oluşturulan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları 2021 Yılı Faaliyet Raporu 7 bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümü ile başlayan raporun ilk dört bölümünde; Aktif İşgücü Piyasası Programlarına Yönelik Faaliyetler, İşgücü Piyasasına Yönelik Faaliyetler, Özel Politika Gerektiren Gruplara Yönelik Faaliyetler ele alınmakta, 5 inci bölümde Üye Kurumların Toplantılara Katılım Durumları, 6 ncı bölümde Kurullarda Alınan Örnek Kararlar, 7 nci ve son bölümde ise değerlendirme ve öneriler sunulmaktadır.

2. AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARINA YÖNELİK FAALİYETLER

Aktif işgücü piyasası programları, işgücü piyasası üzerinde doğrudan etkiye sahip olan ve istihdama ilişkin şartları, işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirmeyi hedefleyen önemli faaliyetler arasında yer almaktadır. Mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve toplum yararına programlar aktif işgücü piyasası programları arasında yer almakta olup, bu faaliyetler işgücü piyasasına yön vermek amacıyla uygulanmaktadır.

Özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesi, işgücünün mesleki niteliklerinin artırılması ve işgücüne iş tecrübesi kazandırılmasının yanı sıra kendi işini kurmak isteyenlerin desteklenmesini de hedefleyen aktif işgücü piyasası programları ülkemizde başarıyla uygulanmaktadır.

Meslek sahibi olmayan yahut sahip olduğu mesleki alanda yeterli bilgiye sahip olmayan, farklı mesleki alanlarda istihdam edilmek isteyen ya da mesleğini değiştirmek isteyen kişilere yönelik eğitim imkânları aktif işgücü faaliyetleri çerçevesinde sağlanmaktadır.

Bununla birlikte özel politika gerektiren gruplara yönelik çalışmalar da aktif işgücü programları içinde önemli bir yer teşkil etmektedir.

İşbaşı eğitim programları yoluyla; mesleğinde teorik bilgi sahibi olmasına karşın iş tecrübesi yönünden eksikliği bulunan kişilere deneyim kazandırılmakta; bu sayede hızlı bir şekilde istihdam edilebilirlikleri desteklenmektedir.

Toplum yararına programlar ile işgücü piyasasına girmekte zorluk yaşayan özel politika gerektiren gruplara kamusal faydanın yüksek olduğu alanlarda yapılacak işlerle çalışma alışkanlığı ve disiplininin kazandırılmasının yanı sıra geçici süreyle gelir desteği sağlanmaktadır.

Aktif işgücü programları, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında alınan kararlar aracılığıyla hayata geçirilmekte olup, bu faaliyetler Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü koordinasyonunda hazırlanarak, Kurul toplantılarında değerlendirildikten sonra uygulamaya konulmaktadır.

2.1. Mesleki Eğitim Kursları

Mesleki eğitim kursları; mesleği olmayanlara meslek edindirmek, mesleği olmakla birlikte mesleki becerilerini geliştirmek isteyenlerin istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla en az yüzde elli istihdam garantili olarak düzenlenmektedir. Mesleki eğitim kursları ile işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu tüm mesleklerde kursiyerlerin nitelikleri geliştirilerek istihdam edilebilirlikleri artırılmaktadır.

İşverenlerin eleman ihtiyacını hızlı ve etkin bir şekilde karşılayabilmek amacıyla düzenlenen mesleki eğitim kursları, talep edilen mesleklerde nitelikli işgücünün yetiştirilmesini sağlamaktadır. Böylece işverenlerin nitelikli işgücü ihtiyacı, işverenlerin herhangi bir maliyete katlanmalarına gerek kalmadan karşılanmaktadır.

İhtiyaç duyulan nitelikli işgücünün en baştan yetiştirilmesinin yanında, işverenlerin halihazırda çalışanı olan ancak yeterli niteliğe sahip olmayan ve/veya diğer mevzuatlarla belirlenen belgelere sahip olmayan çalışanlarının eğitilmesi ve belge sahibi olması için de "Çalışanların Mesleki Eğitimi" adı altında kurslar düzenlenmektedir. Çalışanların mesleki eğitimi kursları aracılığıyla, işverenlerin herhangi bir maliyete katlanmasına gerek kalmadan çalışanlarının daha nitelikli hale gelmesi ve belge sahibi olması sağlanmaktadır.

Mesleki eğitim kurslarına katılan kursiyerlere, kurslara fiilen katıldıkları günlerde ulaşım, beslenme gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri cep harçlıkları, genel sağlık sigorta primleri ve iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca mesleki eğitim kurslarında kursiyerlere eğitim veren eğiticilerin giderleri de İŞKUR tarafından karşılanabilmektedir. Böylece işveren ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü eğitim masraflarına katlanmadan mesleki eğitim kurslarında yetiştirebilmektedir.

Şekil 1: Mesleki Eğitim Kursları Faydalanıcı Sayısı

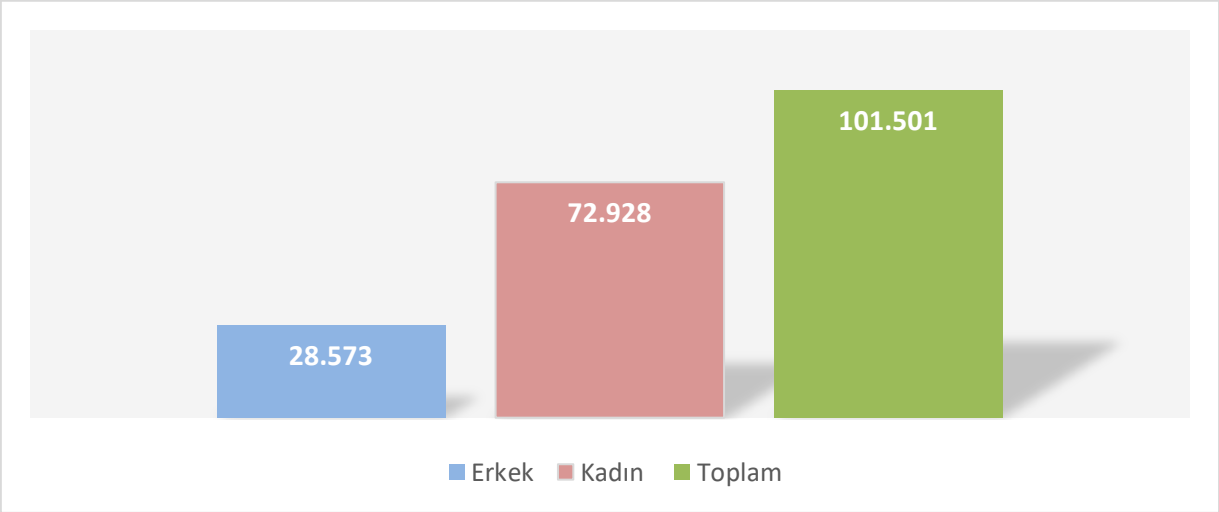

2021 yılında düzenlenen mesleki eğitim kurslarına toplam 101 bin 501 kişi katılmıştır. Yararlanıcıların yaklaşık; %72'si kadın, %39'u 15-24 yaş grubundaki gençlerdir.

Şekil 2: Eğitim Durumuna Göre Mesleki Eğitim Kursu Faydalanıcı Sayısı

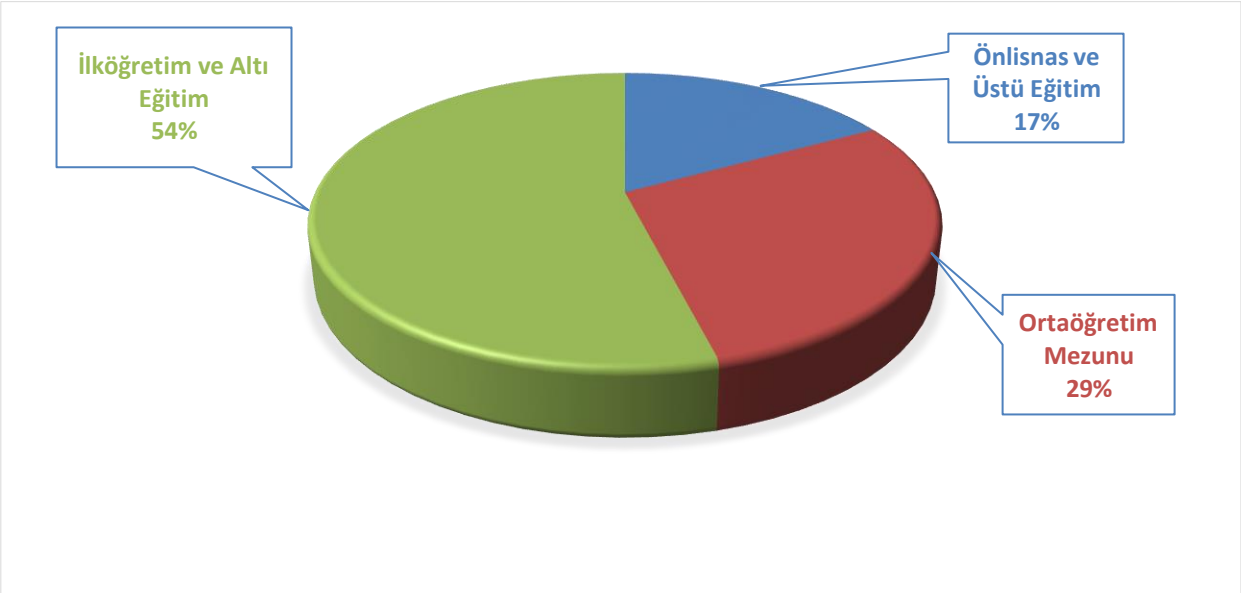

2021 yılında mesleki eğitim kurslarından yararlananların %54'ü ilköğretim ve altı eğitim mezunu,%29'u ortaöğretim mezunu, % 17'si ise ön lisans ve üstü eğitim mezunu kişilerden oluşmaktadır.

2.2. İşbaşı Eğitim Programları

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, edinmiş oldukları teorik bilgiyi, pratiğe dönüştürmek, mesleki açıdan tecrübe kazanmalarını sağlamak ve işverenlerin de işe alacağı kişiyi kendi bünyesinde yetiştirmesine ve kişiyi işin başında tanımasına imkân sağlamak amacıyla en az 2 çalışanı olan işyerlerinde İşbaşı Eğitim Programı (İEP) düzenlenmektedir.

Gerçek bir çalışma ortamını katılımcılara sunan ve yararlanıcılara tecrübe kazanma fırsatı sağlayan İEP'ler İŞKUR'un en önemli faaliyetleri arasında yer almaktadır.
İşbaşı Eğitim Programı; günde en az 5 en fazla 8 saat olmak üzere ve haftada 6 günü ve 45 saati geçmeyecek şekilde düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programı bilişim ve imalat sektörlerindeki işyeri ve mesleklerde en fazla 6 ay, tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde MEB Hayat Boyu Öğrenme modüllerinin veya üniversite eğitim modüllerinin asgari süresinden az olmayacak şekilde ve diğer sektörlerde ise en fazla 3 ay uygulanmaktadır.

Siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi çağımızın ve geleceğin meslekleri olarak görülen alanlarda düzenlenecek olan işbaşı eğitim programlarına katılan 18-29 yaş arası gençler için 9 aya kadar işbaşı eğitim programı düzenlenebilmektedir.

İşbaşı eğitim programlarına katılanlara fiilen katıldıkları günlerde ulaşım, beslenme gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri cep harçlıkları, genel sağlık sigorta primleri ve iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanmaktadır.

Şekil 3: İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı

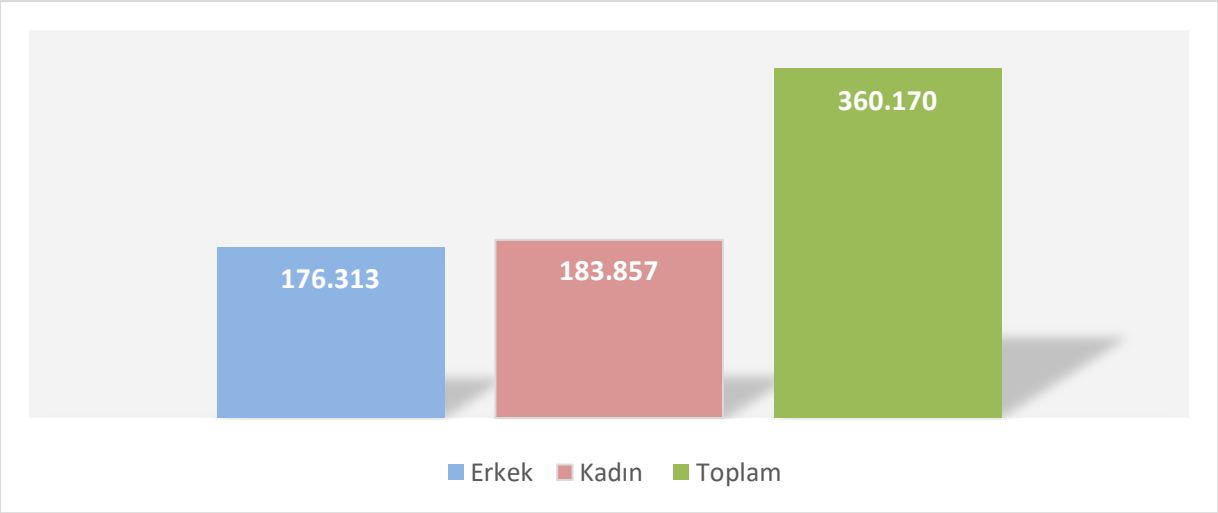

2021 yılında işbaşı eğitim programlarından toplam 360 bin 170 kişi yararlandırılmıştır. Katılımcıların yaklaşık %51'i kadınlardan oluşurken, %51'i 15-24 yaş grubundaki gençlerden oluşmaktadır.

Şekil 4: Eğitim Durumuna Göre İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı

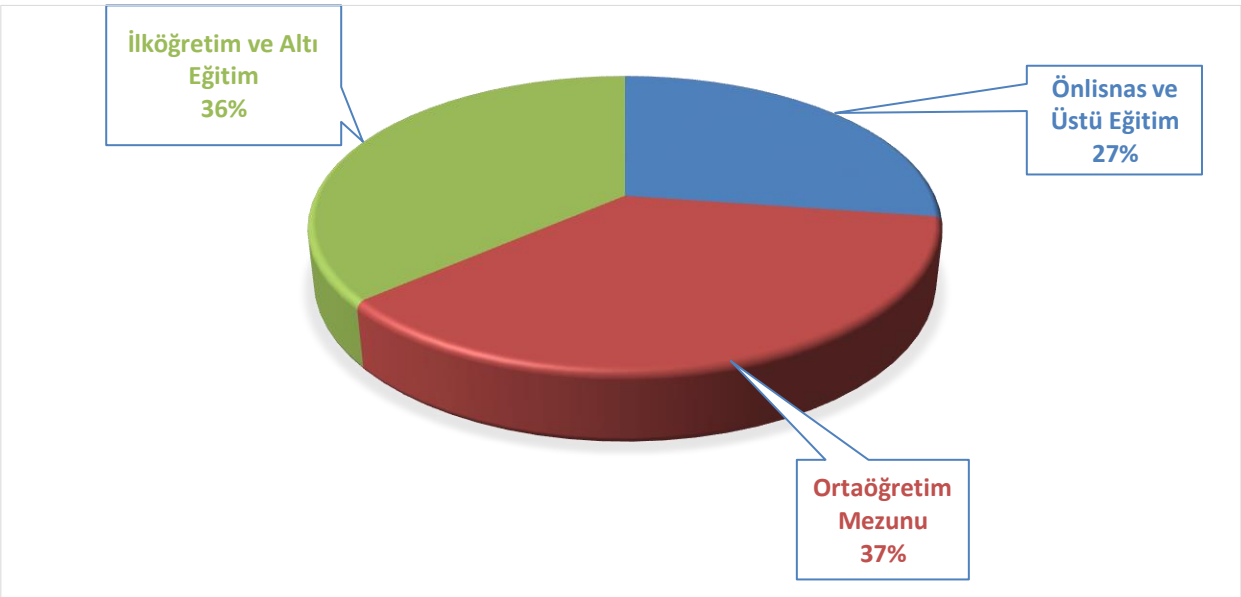

2021 yılında işbaşı eğitim programı katılımcılarının %36'sı ilköğretim ve altı eğitim mezunu, %36,'sı ortaöğretim mezunu, %27'si ise ön lisans ve üstü eğitim mezunu kişilerden oluşmaktadır.

2.3. Toplum Yararına Programlar

Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak maksadıyla uygulanmaktadır.

Çevre temizliği, kamusal altyapının yenilenmesi, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çevre düzenlemesi ile bakım onarım ve temizlik işleri yapılması, yenileme, tarihi ve kültürel mirasın korunması, ağaçlandırma, park düzenlemesi, vadi ve dere ıslahı ve erozyonu önleme gibi toplumun geneline yönelik fayda sağlayan alanlar, TYP'lerin uygulama alanlarını oluşturmaktadır.

Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler, terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar TYP'lerin öncelikli hedef kitlesini oluşturmaktadır.

Şekil 5: Toplum Yararına Program Faydalanıcı Sayısı

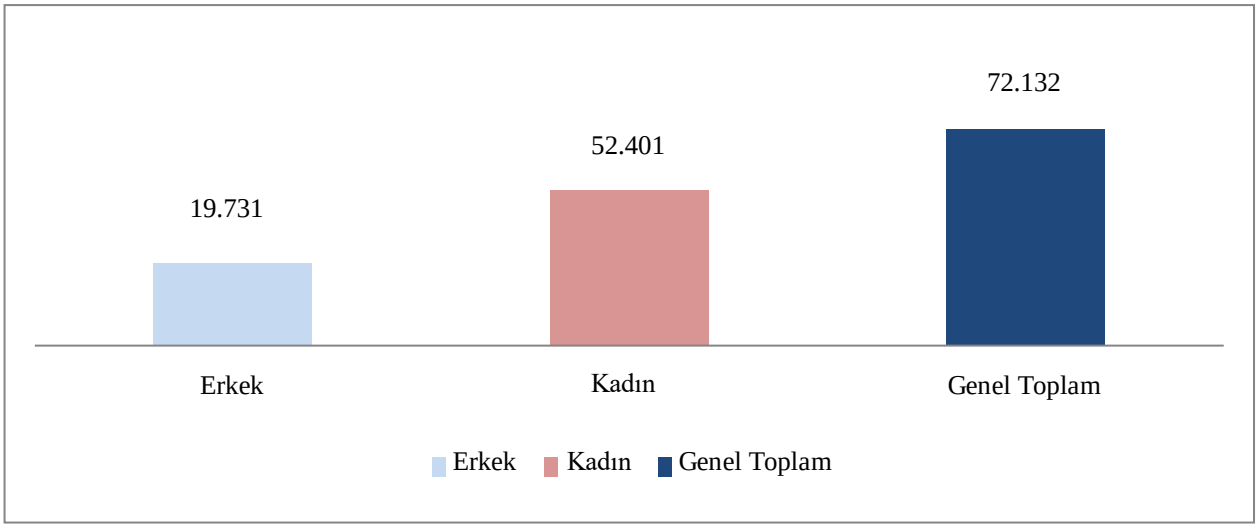

2021 yılında TYP kapsamında uygulanan programlardan, toplam 72 bin 132 kişi yararlandırılmıştır. Yararlanıcıların 19 bin 731'i erkeklerden, 52 bin 401'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

3. İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZLERİNE YÖNELİK FAALİYETLER

İşgücü piyasasına ilişkin güncel, doğru ve güvenilir bilgiye sahip olmak, işsizliğin azaltılması, istihdamın korunup, geliştirilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İŞKUR, işgücü piyasasını düzenli olarak izleyerek araştırmalar yapmakta, bu araştırmalardan elde etmiş olduğu verileri derlemekte ve analiz etmektedir. Bu analizler neticesinde elde edilmiş veriler aracılığıyla da sunmuş olduğu hizmetlerin nitelik ve niceliğini artırmaktadır.

2007 yılından itibaren İŞKUR tarafından, 2011 yılının ikinci yarısından itibaren ise TÜİK işbirliğiyle, işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) gerçekleştirilmektedir.

İPA sonuçları; genel istihdam yapısını, açık işlerde talep edilen becerilerin ve işyerlerindeki istihdam beklentisinin tespitini, gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler ile temininde güçlük çekilen meslekleri göstermesi ve bu tespitler neticesinde aktif işgücü politikalarına veri teşkil etmesi açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir.

İşgücü Piyasası Araştırması (İPA), iş ve meslek danışmanlarımız tarafından yüz yüze görüşme yöntemi ile işverenlere işyerlerinde işyeri bilgi formu uygulanması suretiyle gerçekleştirilmekte iken son iki yıldır dünyada ve ülkemizde yaşanan pandemi nedeni ile Kurumumuz tarafından alınan tedbirlere istinaden hibrit yöntem uygulanmıştır. Bu minvalde İl Müdürlüklerimiz, muhtelif yöntemler içerisinden (yüz yüze, telefon, elektronik posta vb) kendilerine göre en uygun yöntemi belirlemişlerdir.

2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması'nın saha çalışması, 22 Mart ile 30 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından seçilen örneklem listesinde kayıtlı bulunan 2-9, 10-19 ve 20+ istihdamlı 74 bin 417 adet işyeri bulunmaktadır. Araştırma kapsamında 2-9 çalışana sahip işyerleri ile 10-19 çalışana sahip işyerleri (Ardahan, Bayburt, Kars, Gümüşhane, Kilis, Hakkâri ve Tunceli illerindekiler hariç) için Türkiye geneli sonuç verecek örnekleme yöntemi kullanılmış iken 20 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri için hem Türkiye geneli hem de il düzeyi tahmin verecek şekilde Ankara, Bursa, İstanbul ve İzmir illeri hariç olmak üzere 77 ilde tamsayım yöntemi kullanılmıştır.

Çalışma kapsamında 2-9 istihdamlı 1 milyon 231 bin 489 işyeri, 10-19 istihdamlı 95 bin 312 işyeri, 20 ve daha fazla istihdamlı 82 bin 988 işyeri olmak üzere toplam 1 milyon 409 bin 789 işyeri için genelleştirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında;

Sektörler itibariyle çalışma kapsamında en fazla işyeri sırasıyla "Toptan ve perakende ticaret", "İmalat" ve "Ulaştırma ve depolama" sektörlerinde yer almaktadır.

- 2-9 istihdamlı işyerlerinin yüzde 9,5'inin, 10-19 istihdamlı işyerlerinin yüzde 17,6'sının, 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 21,5'inin part-time çalışma yapan işyerleri olduğu görülmektedir.
- 2-9 istihdamlı işyerlerinin yüzde 6,1'inin, 10-19 istihdamlı işyerlerinin yüzde 20,3'ü, 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 36,2'sinin vardiyalı çalışma yaptığı görülmektedir.
- 2-9 istihdamlı işyerlerinin yüzde 4,5'inin, 10-19 istihdamlı işyerlerinin yüzde 16,8'inin, 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 28,3'ünün ihracat yaptığı görülmektedir.
- En fazla çalışanı olan üç sektör sırasıyla "İmalat", "Toptan ve perakende ticaret" ve "İnşaat" sektörleridir.
- Araştırma kapsamında; açık iş sonuçlarına bakıldığında;

  Araştırma kapsamındaki toplam 1 milyon 409 bin 789 işyerinden 72 bin 493 tanesinin çalışma döneminde açık işi olduğu tespit edilmiş ve bu işyerlerinde toplam 231 bin 903 kişilik açık iş olduğu bilgisi alınmıştır.
- 2+ çalışanlı işyerlerindeki açık iş oranı yüzde 1,5 olarak gerçekleşmiştir. Açık iş oranı en yüksek olan sektör "İmalat" sektörüdür. Diğer taraftan, Türkiye genelinde açık iş oranı olan yüzde 1,5'in üzerinde kalan sektörler; "İmalat", "Bilgi ve iletişim" ve "Diğer hizmet faaliyetleri" sektörleri olmuştur.
- İşgücü temini sonuçlarına bakıldığında;

  71 bin 226 işverenin 191 bin 621 pozisyonunda eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. İşyeri büyüklüğüne göre ise 2-9 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 4,3'ünde, 10-19 çalışanı olan işyerlerinin yüzde 9,9'unda, 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 10,6'sında temininde güçlük çekilen mesleklerin olduğu görülmüştür.
- Araştırma kapsamında yer alan tüm işyerleri göz önünde bulundurulduğunda 2 ve daha fazla istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çektiğini bildiren işyeri oranı yüzde 5,1 olarak tespit edilmiştir.

4. ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARA YÖNELİK FAALİYETLER

Kadın, genç, engelli, eski hükümlü, yaşlı, göçmen, uzun süreli işsizler gibi kesimlerden oluşan ve işgücü piyasasına girmekte ve istihdamlarını sürdürülebilir kılmakta zorluk yaşayan kişiler, özel politika gerektiren gruplar olarak ifade edilmektedir.

İnsanların işsiz kalmaları halinde, mevcut yeteneklerin kaybedilmesi, kendine güvenin ve çalışma arzusunun azalması, düzenli bir gelirden mahrum kalınması ve hatta suç işleme yönünde eğilimin artması gibi hiç de istenilmeyen durumlar yaşanmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına girmesi ve istihdamlarının korunması; ekonomik, sosyolojik ve psikolojik açıdan büyük bir öneme sahiptir. Bu noktada bu bireylerin istihdamının desteklenmesine yönelik politikalar günden güne yaygınlaşmakta, hayata geçirilen yerel, ulusal ve uluslararası çalışmalarda bu gruplara yönelik farkındalık düzeyi artırılmaya çalışılmaktadır. İŞKUR da bu grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yönelik özel uygulama ve programlar geliştirmektedir.

Bu uygulamalardan birisi olan İş Kulüpleri; kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır. 2017 yılı başında uygulamaya geçen İş Kulüpleri, 2021 yılı itibariyle 81 il ve 91 birimde faaliyet göstermektedir.

İş Kulüplerinde; özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, iş arama kanalları hakkında teorik bilgilerin yanı sıra katılımcılara, işverenlerle birebir mülakat uygulaması hizmeti verilmekte ve böylece iş hayatına girmekte zorlanan vatandaşlarımızın yoğun danışmanlık desteği ile daha kolay iş bulmaları sağlanmaktadır.

Yine özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesine yönelik bir uygulama olan Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak maksadıyla uygulanmaktadır.

Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar, TYP başvurularında öncelikli olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca özel politika gerektiren grupların yoğunlukla istifade ettikleri İstihdam Fuarı ve Kariyer Günü etkinlikleri çerçevesinde alınacak tüm kararlardan ve gerçekleştirilecek tüm faaliyetlerden sorumlu merciiler İİMEK kararı ile oluşturulmakta ve bu etkinliklerin kapsamı yerel düzeyde olgunlaştırılmaktadır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, işgücü piyasasına ilişkin sorunlara çözüm üretirken, aynı zamanda yereldeki en yakın aktör olarak özel politika gerektiren gruplara yönelik önemli görevleri yerine getirmekte ve bu konuda birçok destekleyici politikayı hayata geçirmektedir.

4.1. Kadınlar

Beşeri sermayenin büyüklüğü ve niteliği, ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli unsurları arasında yer almaktadır.

Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 yılında Dünya'nın en büyük on ekonomisi arasında yer alma hedefine ulaşılması noktasında, nüfusumuzun yaklaşık olarak yarısını oluşturan kadınların da ekonomik hayata etkin katılımı büyük öneme sahiptir. Kadınların ekonomik yaşama daha fazla katılmaları ve toplumdaki konumlarının iyileştirilmesi, kalkınma ve büyümeden daha fazla pay almalarını sağlayacaktır.

Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması konulu 2010 / 14 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kadın istihdamı konusunda İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına çeşitli görevler verilmiştir. Buna göre; İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları çalışmalarında kadın-erkek fırsat eşitliğini gözetmekte ve bu kurullara "kadın" konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından bir temsilcinin katılımı sağlanmaktadır.

2002 yılında İŞKUR aracılığıyla özel sektörde 4 bin 543 kadın işe yerleştirilmiş iken; 2021 yılında 99 kat artışla 458 bin 709 kadın özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

Son yıllarda kadınların, gençlerin ve engellilerin istihdamının daha fazla desteklenmesine yönelik teşvik düzenlemeleri de hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda 2018 yılında uygulaması başlatılan "İlave İstihdam Teşviki" ile bir önceki yıl çalışan sayısı ortalamasına ilave olarak istihdam edilecek her bir sigortalının sigortalı ve işveren hissesi primleri ile damga ve gelir vergisi işsizlik sigortası fonundan karşılanmaktadır. Bilişim ve imalat sektöründe ilave istihdam edilen her bir kişi için aylık 5.004 TL'ye kadar; diğer sektörlerde ise ilave istihdam edilen her bir kişi için aylık 1.876,50 TL'ye kadar destek sağlanmaktadır.

“İlave İstihdam Teşvikinden” yararlanma süresi, kapsama giren her bir sigortalı için en fazla 12 ay iken, gençlerin (18-25 yaş), kadınların ve engelli vatandaşların işe alınması durumunda yararlanma süresi 18 ay olarak uygulanmaktadır.

Bununla birlikte 2011’den bu yana kadın ve genç istihdamı ile mesleki yeterlilik belgesi sahibi olanların istihdamını teşvik etmek amacıyla; 31.12.2020 tarihine kadar 18 yaş ve üzeri kadınları istihdam eden özel sektör işverenlerinin kişinin durumuna göre 24 ila 54 ay arasında, prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (1.025,82 ila 7.693,65 TL) yine fondan karşılanmaktadır.

Birinci 100 Günlük Eylem Planı kapsamında uygulamaya başlanan “Kadın İstihdamının İşte Anne Projesi İle Desteklenmesi Projesi” ile işgücü piyasası açısından diğer kişilere göre daha dezavantajlı konumda bulunan ve çocuk bakımı nedeniyle çalışamayan kadınların işgücüne kazandırılması hedeflenmiştir.

Proje en az yüzde elli istihdam garantili mesleki eğitim kursları ile işbaşı eğitim programlarında uygulanmaktadır. Projeden yararlanacak kadınlar İş Kulüplerinin bulunduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinde İş Kulübüne yönlendirilmekte ve kulüp çalışmalarından faydalanması sağlanmaktadır. İş Kulübü bulunmayan illerde ise kadınların öncelikle yoğunlaştırılmış iş ve meslek danışmanlığı hizmetinden yararlanması sağlanmaktadır. Bu kişiler ardından Kurumumuz tarafından düzenlenen istihdam garantili mesleki eğitim kurslarına veya işbaşı eğitim programlarına yönlendirilmektedir.

Bu kapsamda uygulamanın ilk başladığı 2016 yılı Şubat ayından 2021 yılı sonuna kadar toplam 35 bin 149 kişi yarım çalışma ödeneği almaya hak kazanmıştır.

Şekil 6: Bireysel Görüşme Yapılan Kadın Oranı

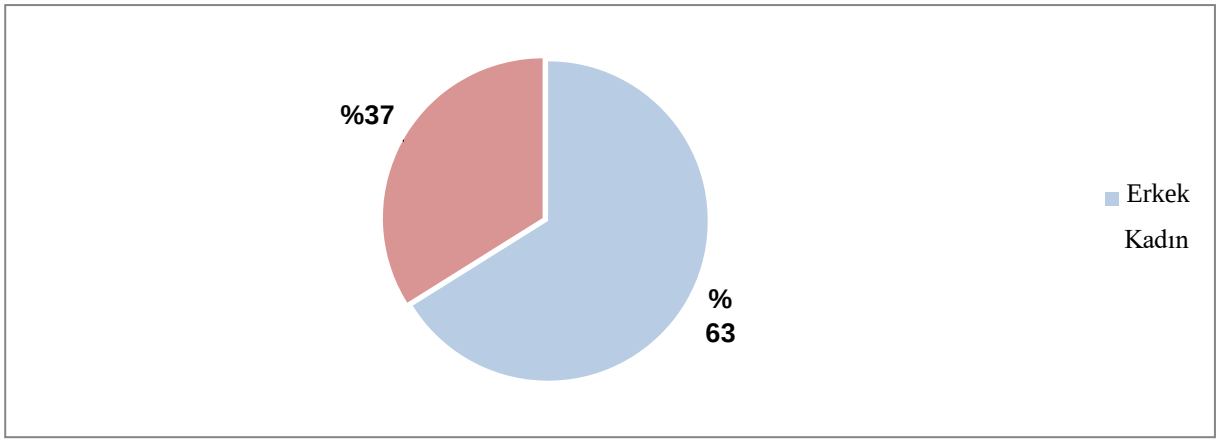

İŞKUR tarafından yapılan bireysel görüşmelerle, vatandaşlarımız Kurum hizmetleri hakkında bilgi sahibi olmakta ve işgücü piyasasına giriş noktasında daha donanımlı hale gelmektedir. 2021 yılında 1 milyon 795 bin 318 danışan ile 2 milyon 421 bin 114 bireysel görüşme gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içinde 707 bin 212 kadın danışan ile 903 bin genç
ile bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşmenin oransal dağılımı; % 63 erkek ve % 37 kadın olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 7: İşe Yerleştirilen Kadın Oranı

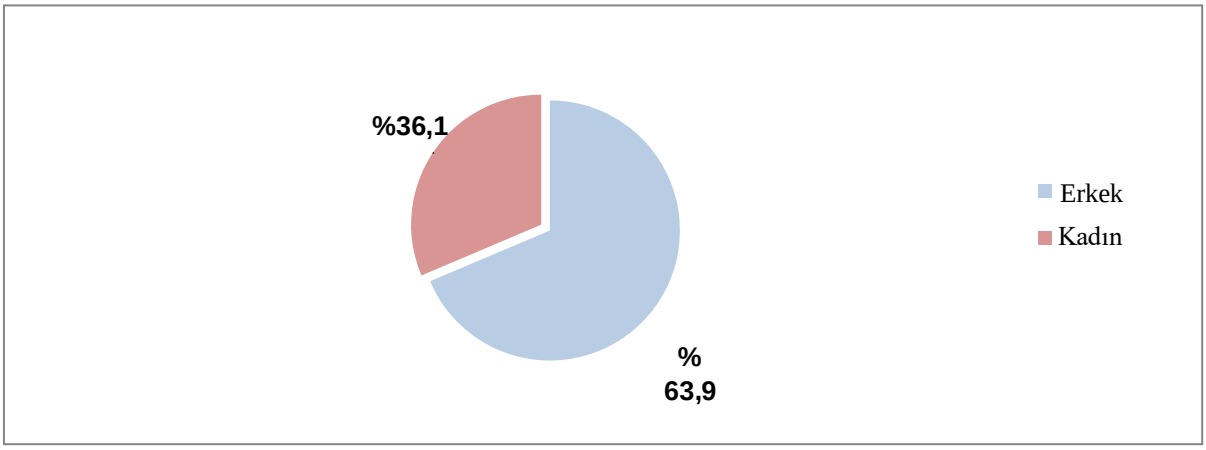

2021 yılında İŞKUR aracılığıyla özel sektörde işe yerleştirilen 1 milyon 268 bin 451 kişinin, 458 bin 709'u kadındır. İşe yerleştirilenler içerisindeki kadın oranı % 36,1 erkek oranı ise % 63,9'dur.

Şekil 8: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Kadın Oranı

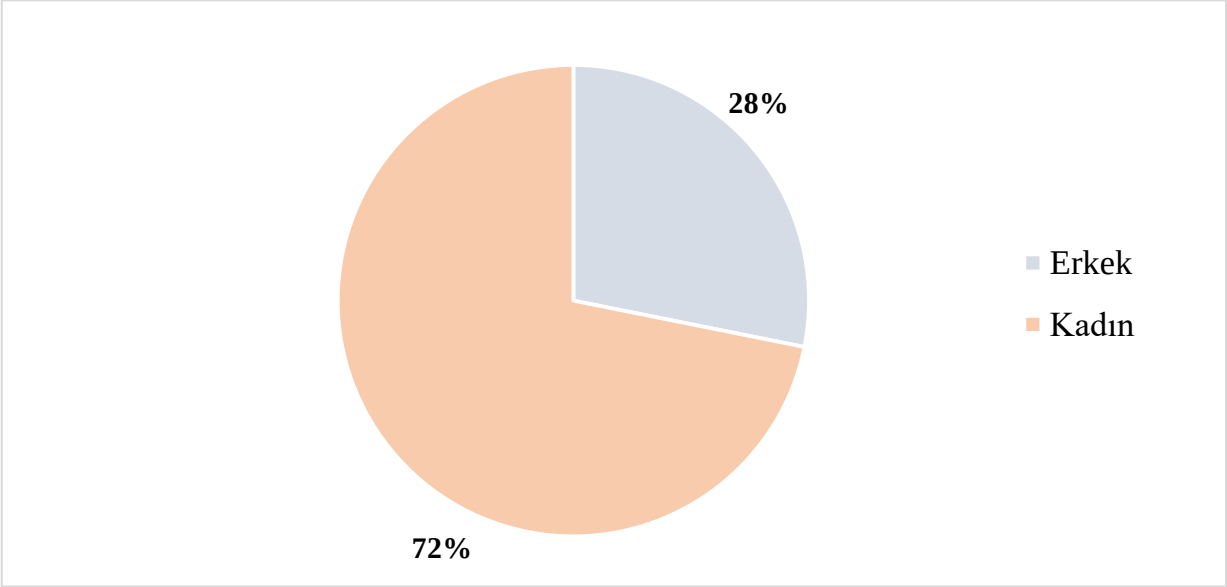

Mesleki eğitim kursları, özellikle kadınlar için Kurumumuz tarafından yürütülen önemli faaliyetlerden birisidir. Bu kapsamda 2021 yılında Kurumumuzun sağlamış olduğu mesleki eğitim kurslarından toplam 101 bin 501 kişi yararlanmış olup, bu kişilerin 72 bin 928'i kadın, 28 bin 573'ü ise erkektir. Mesleki eğitim kurslarından yararlananların yüzde 72'si kadınlardır.

Şekil 9: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Kadın Oranı

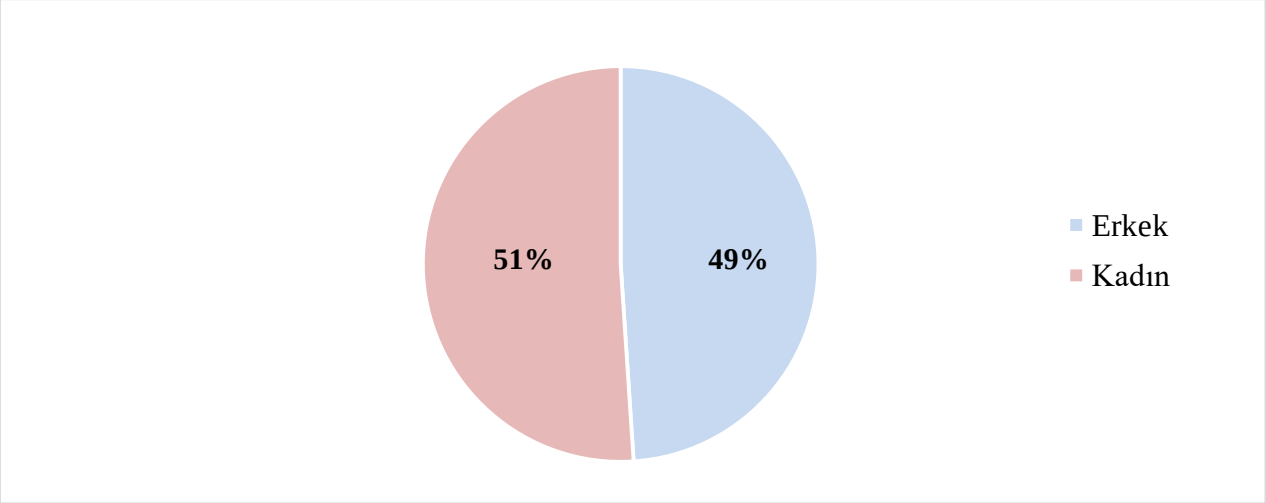

İşbaşı eğitim programları, aktif işgücü piyasası programları içerisinde önemli bir yer tutmakta ve işi işin başında öğrenmeyi sağlaması bakımından teorik eğitimden farklılaşmaktadır.

2021 yılında işbaşı eğitim programlarından 360 bin 170 kişi yararlanmıştır. Bu kişilerin 176 bin 313'ünü erkekler, 183 bin 857'sini ise kadınlar oluşturmaktadır. Tablodan da görüleceği üzere, işbaşı eğitim programlarına katılanların % 51'ini kadınlar oluşturmaktadır.

4.2. Gençler

Tecrübe eksikliği, beceri noksanlığı ve uyumsuzluğu başta olmak üzere çeşitli nedenlerden ötürü işgücü piyasasına girişte zorluk yaşayan gençlere (15-24 yaş) yönelik Kurumumuz tarafından önemli destek politikaları geliştirilmektedir. Bu kapsamda 2020 yılında 298 bin 49 genç, özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

İlave istihdam teşvikinde sektörel farklılaşmaya gidilmiş olmakla birlikle işgücü piyasamıza önemli bir ivme kazandıracak olan bu uygulamada, özel politika gerektiren gruplara ilişkin de bir takım koruyucu düzenlemelere yer verilmiştir. "İlave İstihdam Teşvikinden" yararlanma süresi, kapsama giren her bir sigortalı için en fazla 12 ay iken, gençlerin (18-25 yaş), kadınların ve engelli vatandaşlarımızın işe alınması durumunda yararlanma süresi 18 ay olarak

uygulanmaktadır. Bu sayede, gençleri işe alma konusunda çekince sahibi olan işverenlerin bu kaygılarının giderilmesine katkı sağlanmaktadır.

İlave İstihdam Teşvikinin yanı sıra, 2011'den bu yana kadın ve genç istihdamı ile mesleki yeterlilik belgesi sahibi olmayı teşvik etmek maksadıyla; 31.12.2020 yılına kadar 18-29 yaş arası gençleri istihdam eden özel sektör işverenlerinin 24 ile 54 ay, prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (1.025,82 ila 7.693,65TL) karşılanmaktadır.

Çırak ve aday çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrenciler için ücret desteği sağlanmakta ve eğitim ile iş hayatı arasındaki ilişki güçlendirilmektedir.

Ayrıca üniversite öğrencilerinin de hızlı bir şekilde iş yaşamına geçişini sağlamak maksadıyla fen ve mühendislik bilimlerinde eğitim alan öğrencilerin öğrenimlerinin son yılında bir yarıyıl özel sektör işletmelerinde, teknoparklarda, Ar-Ge merkezlerinde ya da sanayi kuruluşlarında uygulamalı eğitimlerinde ücret desteği sağlanmaktadır.

Mesleksizlik sorununu çözmek ve iş arayanlara işgücü piyasasında talep edilen mesleki nitelik ve becerileri kazandırmak maksadıyla Türkiye'nin dört bir yanında mesleki eğitim kursları düzenlenmektedir. Gençlerimizin işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve mesleki tecrübe eksikliğini gidermek maksadıyla işbaşı eğitim programları düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programları, işverenlerin talepleri ve günümüz şartlarına uygun şekilde yapılandırılmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında bilişim ve imalat sektörlerindeki mesleklerde düzenlenen işbaşı eğitim programlarının süresi 3 aydan 6 aya çıkarılmıştır. Söz konusu düzenlemeyle bilişim ve imalat sektörlerinde nitelikli işgücünün yetiştirilmesi özel olarak desteklenmektedir.

Gençlere nitelikli alanlarda ve geleceğin mesleklerinde eğitimler de sunulmaktadır. Siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi çağımızın ve geleceğin meslekleri olarak görülen alanlarda düzenlenecek işbaşı eğitim programlarına katılan 18- 29 yaş arası gençlerimiz için işbaşı eğitim programlarının süresi 9 aya uzatılmış ve programa katılan gençlere 2021 yılında günlük 115 TL cep harçlığı verilmiştir.

Bireysel danışmanlık hizmetlerinin yanı sıra okullarda gerçekleştirilen danışmanlık faaliyetleriyle, Meslek Tanıtım Günü etkinlikleriyle, Meslek Seçimine Destek Dergisi ve İŞKUR Kampüslerde verilen hizmetlerle gençlere kariyer planlamalarında ve meslek

seçimlerinde destek olunmaktadır.

İllerde düzenlenmeye başlayan "Meslek Tanıtım Günleri" ile üniversite tercihleri öncesinde öğrencilere yardımcı olmak amaçlanmaktadır. 2021 yılında 9.2832.961 genç bu faaliyetlere katılmıştır.

Meslek seçme aşamasında bulunan öğrencilere ve velilerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanan ve 2013 yılında 700 bin adet, 2014-2018 yılları arasında 1'er milyon adet basılarak dağıtılan Meslek Seçimine Destek Dergisi, 2019 yılında da 500 bin adet basılarak dağıtılmıştır. İş ve meslek danışmanları tarafından yapılan okul ziyaretleri kapsamında düzenlenen seminerlerde iş arama becerileri ve dergi hakkında öğrenciler bilgilendirilmiş ve dergiler okullarda öğrencilerle paylaşılmıştır. 2020 yılında yaşanan pandemi nedeniyle yüz yüze eğitime ara verildiğinden 2020 ve 2021 yıllarında Meslek Seçimine Destek Dergisi online ortamda dijital olarak öğrencilere sunulmuştur.

Üniversite öğrencilerine etkin bir şekilde iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulabilmesi için devlet ve vakıf üniversitelerinde kampüslerde/fakültelerde/yüksekokullarda 2013 yılından bu yana 105 noktada faaliyet gösteren Üniversite İrtibat Noktaları, 2020 yılında yeniden yapılandırılmıştır ve "İŞKUR Kampüs" adıyla faaliyetlerine devam etmektedir.

Yeni yapıda İş Kulübü ve Üniversite Kariyer Merkezleri iş birliğinin artırılarak öğrencilere hizmet sunulmaya devam edilmektedir. Sunulan hizmetlerde etkinliğin artırılması amaçlanmıştır. 2021 yılı itibariyle 81 ilde 166 üniversitede İŞKUR Kampüs faaliyetimiz devam etmektedir.

Üniversiteler, yerel düzeyde faaliyet gösteren diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde düzenlenen Kariyer Günü etkinlikleri ile çalışma hayatına yeni atılacak olan nitelikli gençler, işverenler ve alanında uzman kişilerle buluşturulmakta ve gençlerin sektörler ve firmalar hakkında bilgi edinerek kariyer planlaması yapmasına destek sağlanmaktadır. Ayrıca 2019 yılında Sayın Bakanımızın talimatlarıyla üniversite öğrencilerine yönelik kampanya başlatılması konusunda çalışmalar yapılmış ve bu kapsamda 81 ilde "İŞKUR Kampüste" ismiyle üniversite öğrencilerinin eğitimden iş hayatına geçiş yapmasını destekleme maksadıyla bilgilendirme faaliyetleri düzenlenmiştir. Covid-19 salgın hastalıkla mücadele kapsamında toplu etkinliklerin iptal edilmesi nedeniyle 2021 yılında 16 kariyer günü düzenlenebilmiş ve kariyer günlerine 22 bin 065 kişi katılım sağlamıştır.

Ayrıca iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında, kariyerine yön vermek isteyen

öğrenciler ve gençler, iş dünyası profesyonelleri ile pandemi nedeniyle alınan tedbirler neticesinde çevrim içi olarak 15 Ocak 2021 tarihinde düzenlenen Dijital Kariyer Zirvesi etkinliğinde buluşmuştur. Etkinlikte, alanında uzman eğiticiler tarafından, kariyer planlaması yapan gençlere işgücü piyasasına giriş aşamasında destek verecek konularda bilgi verilmiştir. Bunun yanı sıra, iş kulübü atölye çalışmalarıyla gençler ve firmaların İK temsilcilerinin bir araya getirilmesi desteklenmiş, işe alım süreçlerinden, staj fırsatlarına, mülakatlarda firma beklentilerinden mülakatlarda nelere dikkat edilmesi gerektiğine kadar birçok konuda kariyer planlaması aşamasındaki gençlere rehberlik edilmiştir.

2019 yılında Mersin ilinde "Türkiye'nin ilk sanal istihdam fuarı" gerçekleştirilmiştir. Söz konusu sanal fuar, 2-3 Mayıs 2019 tarihlerinde 9 uncusu düzenlenen Mersin İş ve Kariyer Fuarı (MERSİNİF) 2019 etkinliği ile eş zamanlı olarak uygulanmıştır. Etkinliğin ikincisi 25-26 Eylül 2019 tarihlerinde 50 firmanın katılımıyla, üçüncüsü 26-27 Aralık 2019 tarihlerinde 132 firmanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Dördüncü Sanal İstihdam Fuarı ise 24-25 Aralık 2020 tarihlerinde kısa ve orta vadede en çok işgücü talebinde bulunacak 50 firmayla gerçekleştirilmiştir.

08-09 Temmuz 2021 tarihinde beşinci Sanal İstihdam Fuarımız kısa ve orta vadede en çok işgücü talebinde bulunacak 51 firmayla gerçekleştirilmiş olup, bu firmaların başvuruya açmış olduğu açık iş sayısı 9 bindir. Söz konusu fuara katılımcı olacak işverenler turizm sektöründen ve pandemi döneminde en fazla işgücü talebinde bulunacak firmalar arasından seçilmiştir.

Bu kapsamda Fuar 216.542 kez görüntülenmiş olup 17.603 tekil kayıt oluşturulmuş ve fuardaki firmalar toplamda 72.466 kez ziyaret edilmiştir. İŞKUR ve firmalar tarafından toplamda 9 adet seminerin düzenlendiği ve 2.491 özgeçmişin paylaşıldığı 5. Sanal İstihdam Fuarı hafta içi katılım sağlayamayan vatandaşlarımıza hafta sonu da hizmet sunmaya devam ederek sona ermiştir.

Şekil 10: Özel Sektörde İşe Yerleştirilen Genç Sayısı

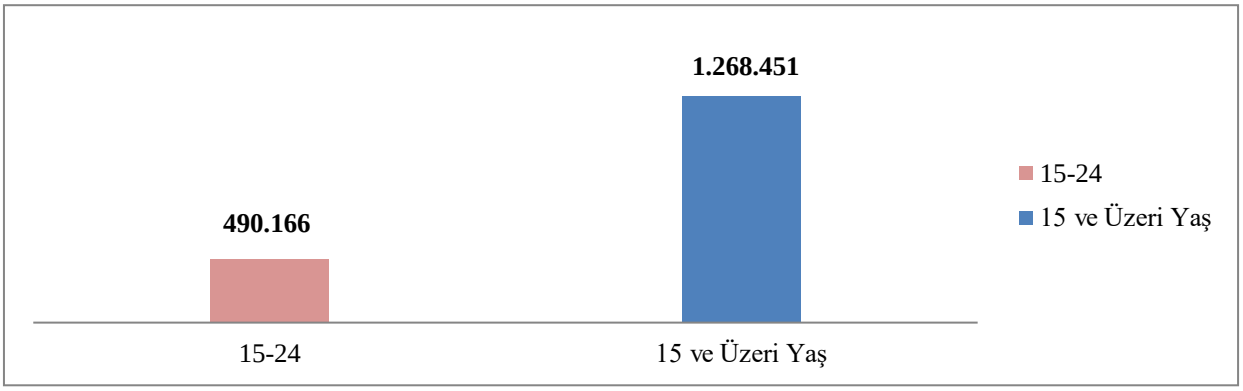

Gençlere yönelik özel çalışmaların da etkisiyle, özel sektörde 2021 yılında işe yerleştirilmesine aracılık edilen 1.268.451 kişinin, %38,6'sı gençlerden (490.166) oluşmaktadır.

Şekil 11: Gençlerle Yapılan Bireysel Görüşme Sayısı

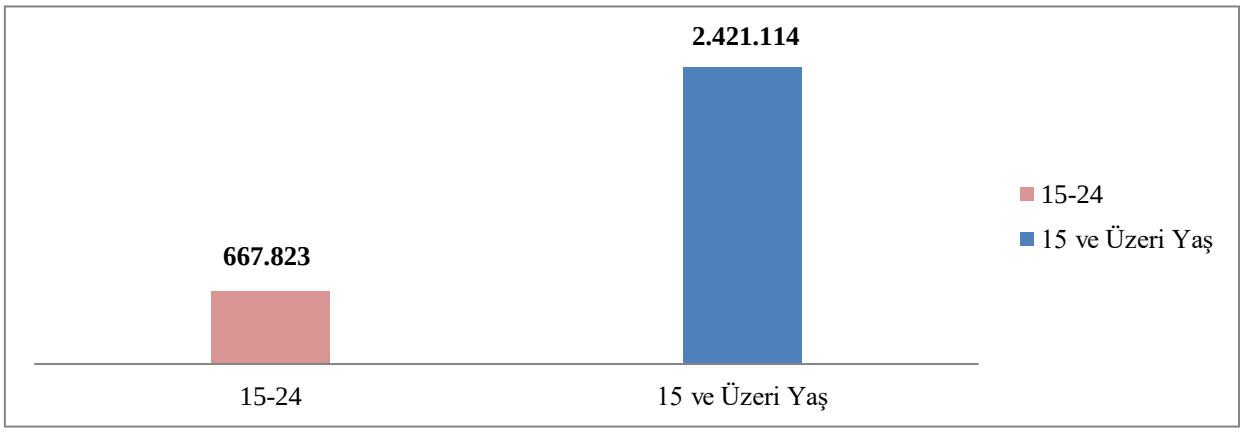

Bireysel görüşme sayısı 2021 yılında 2 milyon 421 bin 114 olarak gerçekleşmiş olup, 15-24 yaş grubunda yer alan gençlerde bu sayı 667 bin 823'dir.

Eğitim ve öğretim kurumlarına gerçekleştirilen ziyaretlerle öğrencilerin; meslekler, meslek seçiminin önemi, iş arama becerileri gibi kariyer planlamasında önemli konular hakkında bilgilendirilmeleri hedeflenmektedir. 2021 yılında 5 bin 860 eğitim-öğretim kurumu ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Şekil 12: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Genç Sayısı

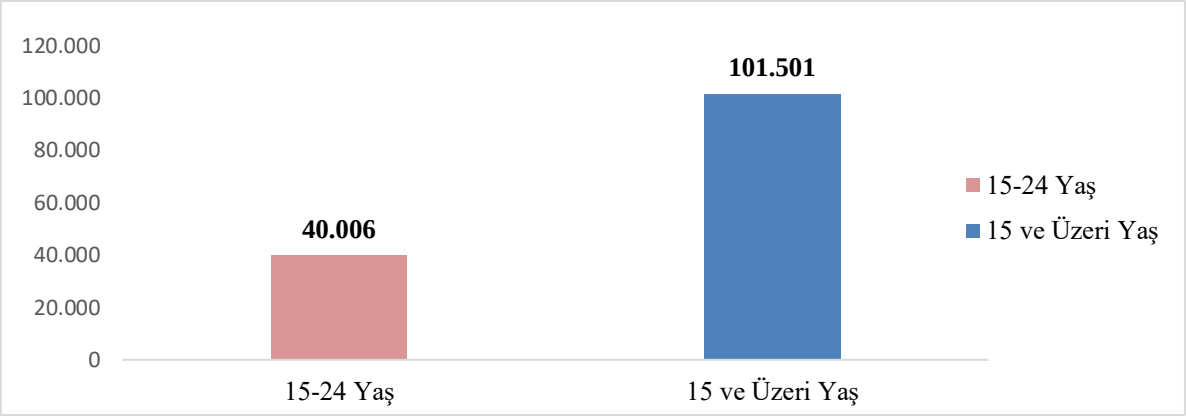

2021 yılında toplam 101 bin 501 kişi mesleki eğitim kurslarından yararlanmıştır. Bu kişilerin 40 bin 6'sı 15-24 yaş grubunda yer almaktadır.

Şekil 13: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Genç Sayısı

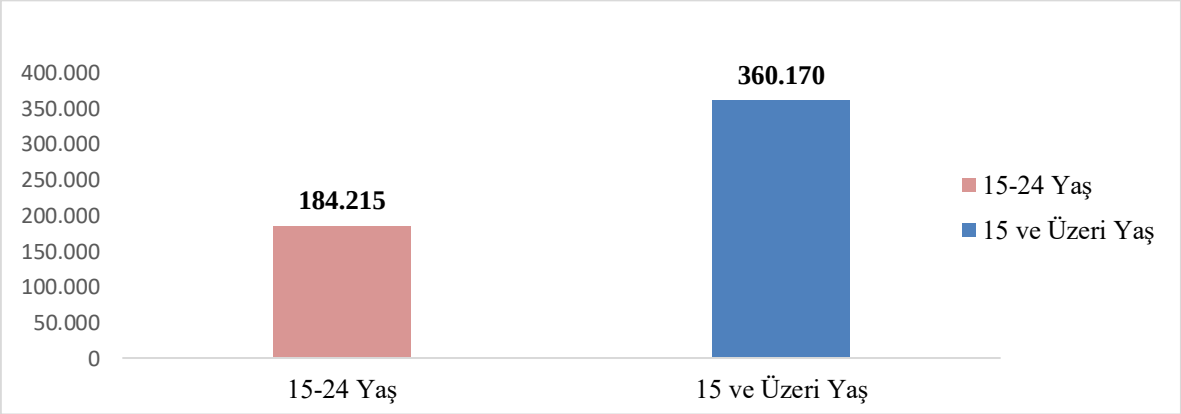

2021 yılında işbaşı eğitim programlarına katılan 360 bin 170 kişinin, 184 bin 215'i gençlerden oluşmaktadır. Bu tablo, programın genç istihdamına yönelik önemini göz önüne sermektedir.

4.3. Engelliler

Ülkemizde engellilerin işçi olarak istihdamı, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesinde öngörülen kota sistemi çerçevesinde gerçekleştirilmekle birlikte; kota kapsamında olmayan işyerlerine sağlanan teşviklerle de engelli istihdamı desteklenmektedir.

4857 Sayılı İş Kanunu'nun engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu başlıklı 30 uncu maddesine istinaden işverenler, elli (tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde 51) veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olup çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Kurumumuz aracılığı ile sağlamaktadır.

Ayrıca, kota kapsamında olup olmamasına bakılmaksızın özel sektör işverenlerinin çalıştırdığı engellilerin prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı Hazine tarafından karşılanmaktadır. Hazine tarafından finanse edilen bu teşvike ilave olarak Çalışma Hayatında Milli Seferberliğin 2. Fazı kapsamında hayata geçirilen İlave İstihdam Teşvikinde de kadınlara, gençlere ve engellilere özel düzenleme yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda işverenlerin 2020 yılı sonuna kadar bir önceki takvim yılındaki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak işe aldıkları her bir sigortalı için 12 ay süreyle uygulanan destek süresi, işverenlerin istihdam ettikleri kişinin kadın, genç ve engelli olması durumunda 18 ay olarak uygulanmaktadır.

Yükümlü olduğu halde engelli istihdam etmeyen işverenlere ise idari yaptırım uygulanmaktadır. Bu kapsamda engelli işçi çalıştırmadığı için işverenlerden tahsil edilen ceza paraları; engellilerin kendi işini kurmaları, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması projelerinde kullanılmaktadır.

İŞKUR'a gerekli belgeleri ibraz ederek engelli statüsünde kayıt yapılmaktadır. Pandemi nedeniyle engelli rapor süreleri uzatılarak engellilerimize bu hususta kolaylık sağlanmıştır. İŞKUR'a kayıt olarak iş arayan engellilere iş ve meslek danışmalığı hizmetleri verilerek engelliler; ya mesleki niteliklerini artırmak için kurs veya işbaşı eğitim programlarına yönlendirilmekte ya da durumlarına uygun işlere yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca, engellilerin kendi işlerini kurmaları da teşvik edilmektedir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesine istinaden işverenlerin istihdam etmekle yükümlü oldukları engelli, eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananların işçi statüsünde istihdamına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla 17.02.2020 tarihli ve 4236118 sayılı Genel Müdür Onayı ile Engelli, Eski Hükümlü ve Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananların İstihdamı Hakkında Genelge düzenlenerek yürürlüğe girmiştir.

Şekil 14: Engelli İşe Yerleştirme Sayısı

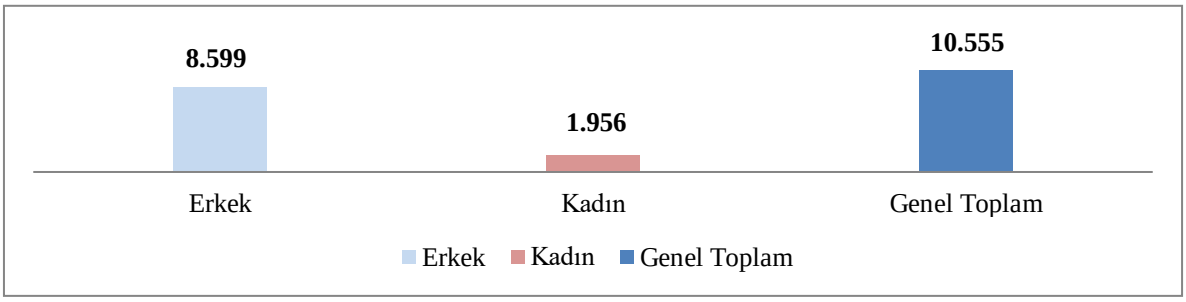

2021 yılında 10 bin 555 engelli vatandaşımız Kurumumuz tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu kapsamda işe yerleşenlerin 1.956'sı kadınlardan, 8 bin 599'u ise erkeklerden oluşmaktadır.

Şekil 15: Bireysel Görüşme Yapılan Engelli Sayısı

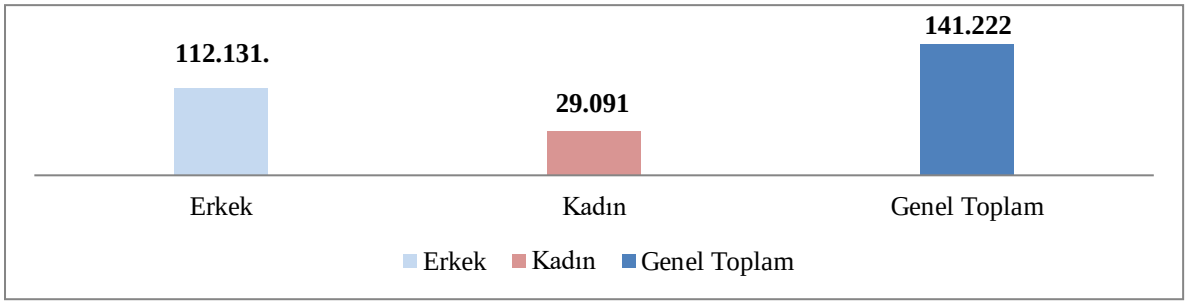

2021 yılında 141 bin 222 engelli bireyle, 250 bin 823 bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşme yapılan engellilerden 112 bin 131'i erkek, 29 bin 91'i ise kadındır.

Şekil 16: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Engelli Sayısı

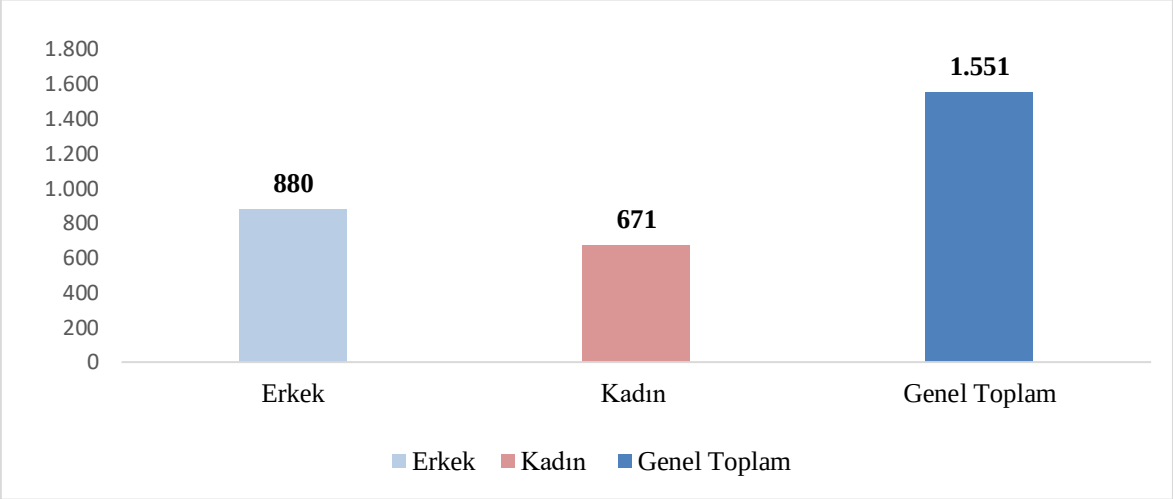

2021 yılında 1.551 engelli birey mesleki eğitim kurslarından faydalandırılmıştır. Kurslardan faydalananların 880'i erkek, 671'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 17: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Engelli Sayısı

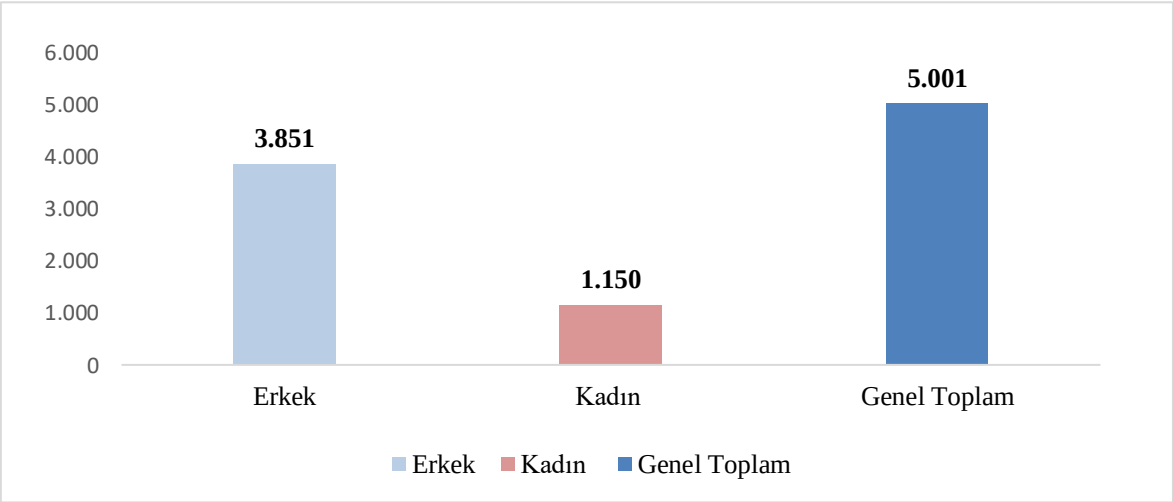

2021 yılında 5 bin 1 engelli birey işbaşı eğitim programlarından faydalandırılmıştır. Bu kapsamda programdan faydalananların 3.851'i erkek, 1.150'si ise kadınlardan oluşmaktadır.

Kurumumuz tarafından kendi işini kurmak isteyen engellilere 65 bin TL'ye kadar hibe desteği sağlanmıştır. Engelliler tarafından hazırlanan projelerde amaç engellinin bizzat işin başında olması ve çalışmasıdır. Yeni bir iş kuracak engellinin iş kuracağı alanda mesleki eğitim diploma veya sertifikası veya girişimcilik eğitimi sertifikası sahibi olması gerekmektedir.

Bu kapsamda sağlanan destekler aşağıda yer almaktadır.

• Kuruluş İşlemleri Desteği: İşyeri kuruluşu için yapılan resmi işlemler, onaylar, izinler, ruhsatlar gibi masraflar için en fazla 5.000 TL'dir.

• İşletme Gideri Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren işletmeye 12 ay içinde olmak şartı ile fatura karşılığı olarak işletme giderlerinin (su, elektrik, iletişim, ısınma, kira tanıtım) en fazla % 60'ını geçmeyecek şekilde yıllık toplamda en fazla 15.000 TL'dir.

• Kuruluş Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren 12 ay boyunca fatura karşılığı olmak üzere işletmenin temel faaliyet alanı ile ilgili makine, teçhizat, yazılım, donanım, ham ve ara madde, sarf malzeme, ofis malzemesi gibi maliyetler için en fazla 45.000 TL'dir.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona, 2021 yılında engellilerin kendi işini kurması ile ilgili 808 adet proje sunulmuş, bu projelerden 366'sı desteklenmiştir.

Engellilere yönelik sunulan Kurum hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi ve standart hale getirilmesi gayesiyle, engelli bireylerin istihdama kazandırılması için dünyada gelişmiş birçok ülkede uygulanan modern ve maliyet etkin yöntem olarak kabul edilen destekli istihdam modeli (İş Koçluğu) uygulamasının Kurumumuz bünyesinde hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar 2018 yılı itibarıyla başlatılmıştır. Engelli İş Koçluğu, engelli bireylerin istihdama geçişinde, istihdamda iken işe uyumlarının sağlanmasında ve dolayısıyla engellilerin istihdamının sürdürülebilir olmasında etkin kullanılan bir yöntemdir. Destekli istihdam modelinin Kurumumuzda hayata geçirilmesi sürecinin sonunda bireyin engeli üzerinden değil beceri ve nitelikleri üzerinden bir eşleştirme sisteminin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. İş ve Meslek Danışmanlarının branşlaşması kapsamında 2021 yılı sonu itibariyle 51 ilde 73 birimde Engelli İş Koçluğu hizmeti sunulmaktadır.

4.4. Eski Hükümlüler

Eski hükümlüler, başta önyargılar olmak üzere çeşitli nedenlerle işgücü piyasasına girmekte zorluk yaşamaktadır. Ülkemizde eski hükümlü istihdamı konusunda kota sistemi uygulanmak suretiyle bu kişilerin istihdam edilmelerine çalışılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesine göre; işverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

Kurumumuz eski hükümlülere yönelik çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Bireysel görüşmeler aracılığıyla bu kişilerin karşılaşmış oldukları sorunların ortadan kaldırılmasına çalışılmakta, ayrıca kendi işini kurmak isteyen eski hükümlülere Kurumumuzca hibe desteği sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları vasıtasıyla da eski hükümlü istihdamı noktasında önemli çalışmalar yürütülmektedir.

Şekil 18: Bireysel Görüşme Yapılan Eski Hükümlü Sayısı

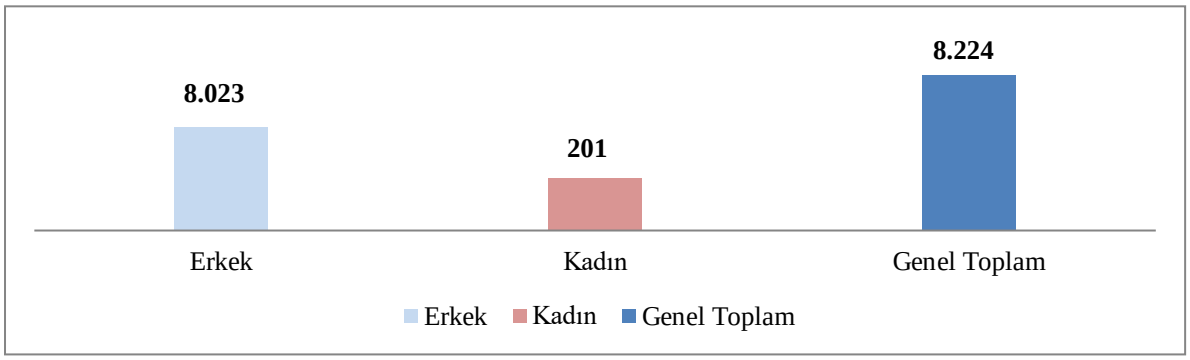

2021 yılında 8.224 eski hükümlü ile 14.099 bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşme yapılan eski hükümlülerin 8.023'ü erkek, 201'i kadındır.

Şekil 19: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Eski Hükümlü Sayısı

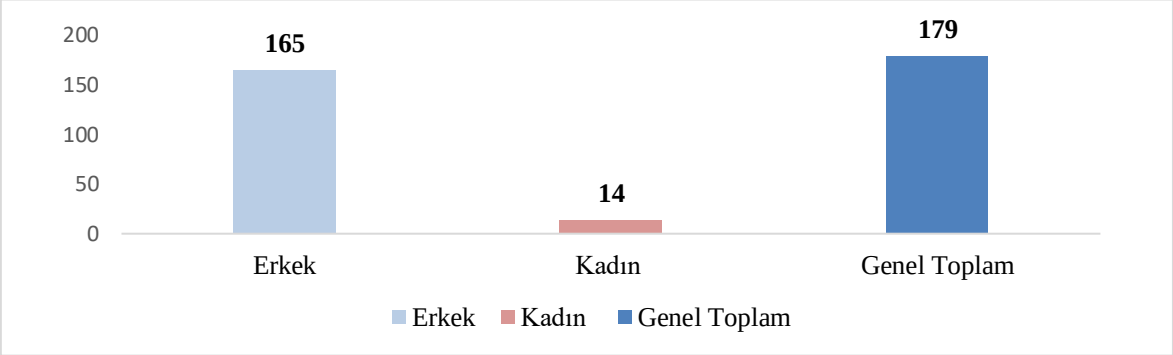

2021 yılında 179 eski hükümlü Kurumumuz tarafından açılan kurslarda eğitim görmüştür. Bu kapsamda kurslardan faydalananların 165'i erkek, 14'ü ise kadındır.

Şekil 20: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Eski Hükümlü Sayısı

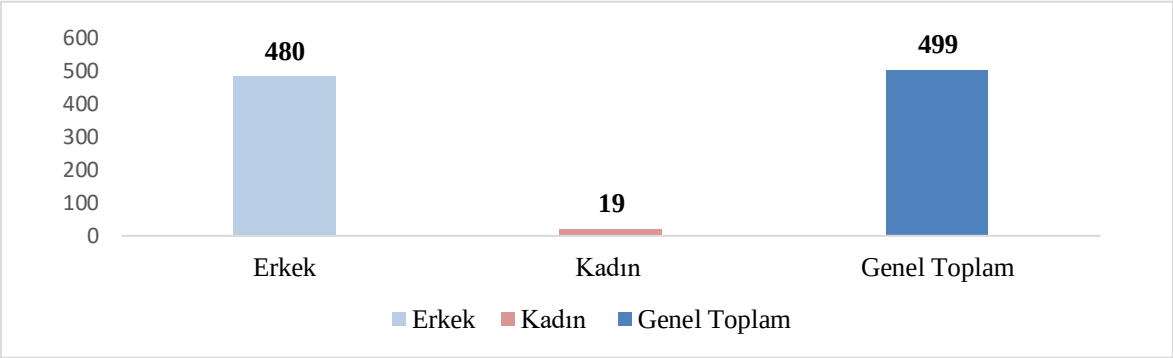

2021 yılında 499 eski hükümlü, Kurumumuz tarafından açılan işbaşı eğitim programlarından yararlanmıştır. Bu kapsamda programdan faydalananların 19'u kadın, 480'i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyon aracılığıyla, 2021 yılında eski hükümlülerin kendi işini kurması ile ilgili 546 adet proje alınmış ve 223 proje desteklenmiştir.

Şekil 21: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Eski Hükümlü Sayısı

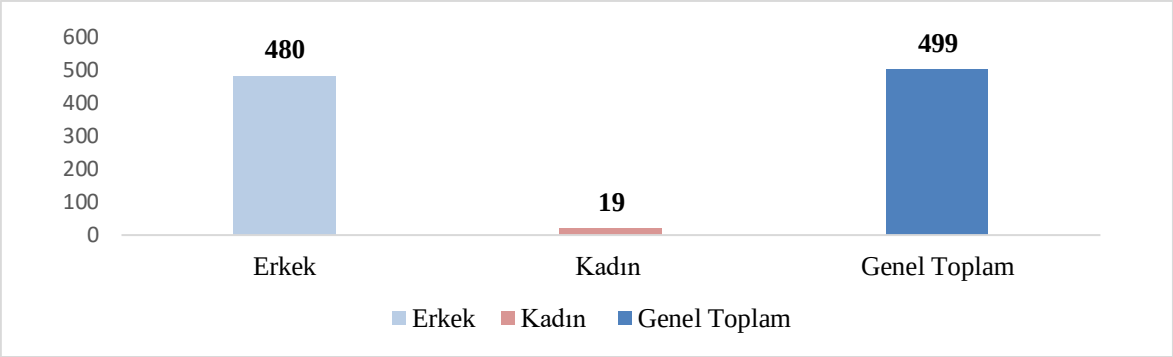

2021 yılında 499 eski hükümlü, Kurumumuz tarafından açılan işbaşı eğitim programlarından yararlanmıştır. Bu kapsamda programdan faydalananların 19'u kadın, 480'i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyon aracılığıyla, 2021 yılında eski hükümlülerin kendi işini kurması ile ilgili 546 adet proje alınmış ve 223 proje desteklenmiştir.

İnsanların işsiz kalmaları halinde, mevcut yeteneklerin kaybedilmesi, kendine güvenin ve çalışma arzusunun azalması, düzenli bir gelirden mahrum kalınması ve hatta suç işleme yönünde eğilimin artması gibi hiç de istenilmeyen durumlar yaşanmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, özel politika gerektiren grupların iş gücü piyasasına girmesi ve istihdamlarının korunması; ekonomik, sosyolojik ve psikolojik açıdan büyük bir öneme sahiptir. Bu noktada bu bireylerin istihdamının desteklenmesine yönelik politikalar günden güne yaygınlaşmakta, hayata geçirilen yerel, ulusal ve uluslararası çalışmalarda bu gruplara yönelik farkındalık düzeyi artırılmaya çalışılmaktadır. İŞKUR da bu grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yönelik özel uygulama ve programlar geliştirmektedir.

Bu uygulamalardan birisi olan İş Kulüpleri; kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır. 2017 yılı başında uygulamaya geçen İş Kulüpleri, 2021 yılı itibariyle 81 il ve 91 birimde faaliyet göstermektedir.

İş Kulüplerinde; özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, iş arama kanalları hakkında teorik bilgilerin yanı sıra katılımcılara, işverenlerle birebir mülakat uygulaması hizmeti verilmekte ve böylece iş hayatına girmekte zorlanan vatandaşlarımızın yoğun danışmanlık desteği ile daha

kolay iş bulmaları sağlanmaktadır.

Yine özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesine yönelik bir uygulama olan Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak maksadıyla uygulanmaktadır.

Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar, TYP başvurularında öncelikli olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca özel politika gerektiren grupların yoğunlukla istifade ettikleri İstihdam Fuarı ve Kariyer Günü etkinlikleri çerçevesinde alınacak tüm kararlardan ve gerçekleştirilecek tüm faaliyetlerden sorumlu merciiler İİMEK kararı ile oluşturulmakta ve bu etkinliklerin kapsamı yerel düzeyde olgunlaştırılmaktadır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, işgücü piyasasına ilişkin sorunlara çözüm üretirken, aynı zamanda yereldeki en yakın aktör olarak özel politika gerektiren gruplara yönelik önemli görevleri yerine getirmekte ve bu konuda birçok destekleyici politikayı hayata geçirmektedir.

5. İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK FAALİYETLER

İş arayanların ve iş bulmak amacıyla meslek edinmek, mesleklerini geliştirmek ya da değiştirmek isteyenlerin özellikleri ile işin ve mesleğin gerektirdiği nitelik ve şartların karşılaştırılarak, bireyin istek ve durumuna en uygun işi veya mesleği seçmesi, seçtiği meslekle ilgili eğitim imkânlarından yararlanması, işe yerleştirilmesi, işe uyumunun sağlanması konusunda sistemli olarak yardım edilmesi iş ve meslek danışmanlığı olarak tanımlanmaktadır.

İŞKUR, 1991 yılında başlatılan iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerini 2012 ve 2013 yıllarında 4.000 İş ve Meslek Danışmanı istihdam ederek daha geniş kitlelere ulaştırmış ve daha etkin bir şekilde sunar hale getirmiştir. Günümüzde gerek Kurum içi gerekse Kurum dışı İş ve Meslek Danışmanı atamaları ile söz konusu hizmetin etkinliği gün geçtikçe artmaktadır.

2012 yılından itibaren iş ve meslek danışmanlığı hizmetinde portföy sistemine geçilmiş, böylelikle her iş arayan, işveren ve okulun bir İş ve Meslek Danışmanı olması sağlanmıştır.

5.1. İş Kulübü Çalışmaları

İş Kulüpleri, kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır.

2021 yılında 48.320 kişi İş Kulübü hizmetlerinden faydalanmıştır. İş Kulüplerinin faaliyete geçtiği 2017 yılından 2021 yılı sonuna kadar ise toplam 132.031 kişi yararlanmıştır.

İş Kulüpleri 2020 yılı Haziran ayından itibaren çevrim içi ortama da taşınmıştır. Böylece pandemi döneminde iş arayanların ve öğrencilerin İş Kulüplerinden yararlanmaya devam etmesi sağlanmıştır. 2021 yılı sonu itibariyle Türkiye genelinde 92 İş Kulübü bulunmaktadır.

5.2. İnsan Kaynakları (İK) Platformu Çalışmaları

İnsan Kaynakları (İK) Platformu, işyeri bünyesinde insan kaynakları departmanı bulunan ve tercihen en az 10 çalışanı olan işyerlerini hedef kitle olarak belirleyen özelleştirilmiş işveren danışmanlığı hizmetleridir. İşletmelerin işe alım sürecinde yetkili ve sorumlu İşveren/Yönetici/Müdür/İnsan Kaynakları Yöneticileri/Uzmanları/Temsilcilerinin Kurumumuzun tüm faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesi, işverenlere yönelik hizmetlerin ve farkındalığın geliştirilmesi amacıyla İK Platformu oluşturulmuştur.

İK Platformu, firmaların İnsan Kaynakları yöneticileri ya da işverenleriyle daha sıkı ve etkin iletişimde bulunmak suretiyle aylık olarak düzenli toplantılar, bilgilendirmeler, organizasyonlar düzenlenerek İş ve Meslek Danışmanlığı hizmetleri kapsamında sunulan işveren danışmanlığının özel bir türünü oluşturmaktadır.

Halihazırda 81 ilde 107 İK Platformu bulunmaktadır. İK Platformu çalışmaları kapsamında 2021 yılında 238 toplantı düzenlenerek işverenlere İŞKUR hizmetleri hakkında bilgi verilmiştir. İK Platformunda görev alan iş ve meslek danışmanlarını hem kişisel hem de mesleki gelişimlerini arttırmak amacıyla alanında uzman kişilerle periyodik olarak bir araya getirecek (2 haftada 1 gün, yaklaşık 2 saatlik) çevrim içi eğitimler verilmeye başlanmıştır.

5.3. Meslek Danışmanlığı Çalışmaları

Kurumumuza verilmiş olan "Eğitim ve öğretim kurumlarına yönelik meslek danışmanlığı faaliyetlerini yürütmek" görevi kapsamında İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinde görevli iş ve meslek danışmanları tarafından eğitim-öğretim kurumu ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.

Eğitim kurumu ziyaretleri kapsamında 2021 yılı içerisinde 5.860 okul ziyaret edilmiştir. Söz konusu ziyaretlerle Kurumumuzun bilinirliğini ve tanınırlığını artırmak, üniversite tercihleri öncesinde öğrencilere yardımcı olmak, yanlış meslek seçiminin olumsuz etkilerini gidermek ve kariyer yolunda gençlerimizi yalnız bırakmamak hedeflenmektedir.

İŞKUR Mesleki Yönelim Test Bataryası ile kişilerin mesleki özelliklerinin tanımlanmasına yardımcı olunmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılı içerisinde 18.474 danışana MYTB uygulanmıştır. Meslek Seçimine Destek Dergisinin yedinci sayısı hazırlanarak dijital olarak yayınlanmıştır. 2021 yılı içerisinde düzenlenen 86 Meslek Tanıtım Gününde 2.961 öğrenciye meslekler erbapları tarafından anlatılmıştır.

6. ÜYE KURUMLARIN TOPLANTILARA KATILIM DURUMLARI

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının yıl içinde dört kez olağan, ihtiyaç halinde ise olağanüstü yapmış oldukları toplantılar, istihdam ve mesleki eğitim başta olmak üzere yerel dinamikleri harekete geçirme noktasında büyük önem arz etmektedir. Kurul üyelerince toplantılara katılımın tam olarak sağlanması ve toplantılara katılan üyelerin en üst seviyede bu toplantılara katkı sunması, istihdam ve mesleki eğitim başta olmak üzere; işgücü piyasasına girişte ve istihdamda kalma noktasında özel politika gerektiren kadın, genç, engelli ve eski hükümlüler ile çocuk işçiliği gibi üzerinde dikkatle durulması gereken konuların çözümü açısından büyük anlam ifade etmektedir.

İlk önce Çin'de görülen ve kısa sürede dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi nedeniyle bazı illerimizde toplantılar ertelenmiş ve bazı illerimizde ise salgının yayılmasını önleme maksadıyla fiziki mekânlar yerine iletişim araçları ile dijital ortamda Kurul toplantıları yapılmıştır.

2021 yılı içerisinde yapılan Kurul toplantıları değerlendirildiğinde; en yüksek katılımın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri, İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Valilikler ve İl Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri tarafından sağlandığı görülmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları karşılaştırıldığında kamu kurum ve kuruluşlarının toplantılara katılımının daha yoğun olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan Kalkınma Ajansları ve Üniversitelerin toplantılara katılım düzeyi, katılımcı diğer Kurum/Kuruluşlara oranlara nispeten düşük kalmakta olup bahse konu Kurum/Kuruluşlarla işbirliği ve iletişimin arttırılarak katılımlarının teşvik edilmesi yönünde çalışmalar yapılması düşünülmektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının Kurul toplantılarına katılımı; hem ülkemiz, hem bulundukları il, hem de temsil etmiş oldukları kesimler adına önem arz etmektedir. Bu noktada engelli vatandaşlarımızı Kurul'da temsil eden Türkiye Sakatlar Konfederasyonu temsilcilerinin, Kurul toplantılarına ve çalışmalarına etkin bir şekilde katılımı göze çarpmaktadır. Benzer şekilde kadınları temsil eden sivil toplum kuruluşları da Kurul toplantılarına katılmakta ve katkı sunmaktadır.

İşçi ve işveren temsilcisi sivil toplum kuruluşlarıyla da işbirliğinin arttırılmasıyla Kurula yüksek düzeyde katkı sunmaları önem arz etmektedir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, mevzuatla kendilerine verilmiş olan görev ve yetkilerle, gerek bulundukları illerin gerekse de bir bütün olarak düşünüldüğünde ülkemizin kalkınması için hayati öneme sahip olan istihdam ve mesleki eğitim konuları olmak üzere, kadın, engelli ve eski hükümlü istihdamının artırılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi gibi konularda kararlar almakta ve bu kararları hayata geçirmektedir.

Bu itibarla, sözü edilen kararların yerinde ve zamanında alınıp, uygulama sonuçlarının etkin bir şekilde izlenebilmesini sağlamak için Kurul üyelerinin tüm toplantılara eksiksiz katılım sağlamaları ve toplantılarda etkin rol oynamaları beklenmektedir.

7. KURULLARDA ALINAN ÖRNEK KARARLAR VE İL UYGULAMALARI

Türkiye genelinde 2021 yılında İİMEK'lerde alınan kararlar incelendiğinde; engelli ve eski hükümlülere yönelik hibe projelerinin görüşülüp karara bağlandığı, Yıllık Eğitim Planının görüşüldüğü, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerinin seçiminin yapıldığı, bir önceki yıl Faaliyet Raporunun değerlendirildiği, okullarda alan ve dal açılıp kapatılması, ilin ihtiyaçlarına göre Mesleki Eğitim Kurslarının belirlenmesi kararlarının alındığı görülmektedir.

Bununla birlikte, 2021 yılında İİMEK'lerde yapılan bilgilendirmeler, alınmış örnek kararlar ve uygulamalardan bazılarına aşağıda yer verilmektedir.

- Engelli/Eski Hükümlü projelerinde e-devlet sistemi üzerinden yapılan müracaatlarda son başvuru tarihine kadar hatalı işlemlerde güncelleme yapılabilmesi önerisi Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir. ADANA 2021/2
- İşbaşı Eğitim Programlarının işgücü piyasasına sağladığı artı istihdama zarar vermeyecek bir biçimde ve oranda; başta mühendislik fakültesi öğrencileri olmak üzere üniversite öğrencilerinin, İEP istihdam yükümlülük ve kontenjan oranı dışında tutulması önerisi Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir. ADANA 2021/3
- Kurul üyesi Dokuz Eylül Üniversitesi temsilci Prof. Dr. Tunç DEMİRBİLEK tarafından kadın erkek eşitliği ve genç istihdamı konusunda hazırlanan sunum, Kurula sunulmuştur. Bu konuda dünya ülkeleri ve ülkemize ait işgücü istatistikleri açıklanmış, sorunlar ve çözüm önerilerine değinilmiştir. İZMİR 2021/2
- Yeni çıkan teşvikler hakkında İŞKUR-Üniversite-SGK işbirliğinde firmaların insan kaynakları departmanlarına yönelik olarak online (çevrimiçi) yayınlar yapılmasına karar verilmiştir. DENİZLİ 2021/3
- İl Müdürlüğümüzce düzenlenen Mesleki Eğitim Kursları ve İşbaşı Eğitim Programları ile Engelli ve Eski Hükümlülere Yönelik hibe projelerinin etki analizinin araştırılabilmesi amacıyla İŞKUR - Üniversite işbirliğinde bir çalışma yapılmasına karar verilmiştir. DENİZLİ 2021/3
- Üniversite, İŞKUR ve Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)'nın ortak çalışması ile Kuruma iş arama amacıyla gelen vatandaşların, işyerlerinin yoğun olduğu bölgelere (Organize Sanayi Sitesi, Ahmet Nazif Zorlu Sanayi Sitesi vb.) Kurum tarafından temin

edilecek bir araç vasıtasıyla ulaşmalarını sağlayacak "Bu Araç İşe Gider" projesi için çalışma yapılmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlardan birer temsilcinin katılacağı bir toplantının planlanmasına karar verilmiştir. DENİZLİ 2021/4

- Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı kapsamında çocuğu iş hayatından uzak tutmak amacıyla danışmanlarımız tarafından yapılan işyeri ziyaretlerinde işverenleri çocuk işçiliği konusunda bilinçlendirmek ve duyarlılığı arttırmak için gerekli bilgilendirmelerin yapılması kararlaştırılmıştır. ELAZIĞ 2021/3
- Akademik Çalışma Programı; lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri tarafından hazırlanacak olan akademik çalışmaları teşvik etmek, çalışma hayatı ve istihdam alanına katkı sağlamak amacıyla hayata geçirilen bir programdır. Bu kapsamda Gaziantep ilinde 32 Akademik Çalışma Programı başvurusu alınmış ve akademik değerlendirme çalışmalarına devam edilmektedir. GAZİANTEP 2021/2
- İş ve Meslek Danışmanlarımız (İMD) tarafından okullarda Meslek Danışmanlığı Hizmetleri (Mesleki eğitim test bataryası, rehber öğretmenleriyle görüşme, öğrencilere sunum yapma gibi.) ve İş Kulübü Eğitimleri düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. GAZİANTEP 2021/4
- Gençlerin istihdamına katkı sağlamak amacıyla ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere ve gençlik merkezleri, sosyal hizmetler, vakıf ve dernekler ile mesleki eğitim merkezlerinden hizmet alan gençlere yönelik kariyer günü, meslek tanıtım günü, meslek danışmanlığı ile iş kulübü programlarının düzenlenmesine, gerekli bilgilendirmelerin yapılmasına, Sivil Toplum Kuruluşları, Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile iş birliği yapılmasına karar verilmiştir. KONYA 2021/1
- İşsiz Profil Envanteri Araştırmasına benzer işgücü piyasası araştırmalarının yapılarak mevcut istihdam durumu analiz edilmiş ve araştırma sonuçları Kurul üyelerinin bilgisine sunulmuştur. SİVAS 2021/4
- İŞKUR'da görevli iş ve meslek danışmanları tarafından özel sektör insan kaynakları yöneticilerine gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. DİYARBAKIR 2021/2
- Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Genç İstihdamı ve Çocuk İşçiliği Eylem Planı kapsamında, çocuk işçiliği ile mücadelede tanınırlık faaliyetlerinden 2021 yılı sonuna kadar oluşturulması hedeflenen afiş/broşür çalışması Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü iş birliği ile gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda

500 adet broşür, 100 adet afiş bastırılmıştır. Bastırılan afişlerin kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtımı gerçekleştirilmiş olup broşürlerin dağıtımı devam etmektedir. KÜTAHYA 2021/2

- Bir Meslek Bir Gelecek Projesi kapsamında İŞKUR ve Çocuk Evi Koordinasyon Merkezi iş birliği ile ilimizde 13-15 ve 16-18 yaş grubu arasındaki korunma ihtiyacı olan çocuklarımıza yönelik, Temmuz ayı içerisinde başlamak üzere iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında, iş kulübü ve meslek danışmanlığı eğitimleri düzenlenmesi yoluyla korunma ihtiyacı olan çocukların kariyer planlamalarının kurumsal düzeyde yapılarak iş ve meslek edinmelerine yardımcı olunmasına karar verilmiştir. YALOVA 2021/2
- Dezavantajlı bireylerin motivasyonlarının sağlanması ve topluma kazandırılması bakımından gerek kişisel başvurular gerekse ilgili kurumlardan bu gruplara yönelik gelen talepler derhal değerlendirilerek kurs ve programların düzenlenmesi ile imkânlar dâhilinde istihdamlarının sağlanmasına karar verilmiştir. VAN 2021/1
- Şiddet mağduru kadınlara yönelik önceki yıllarda olduğu gibi bu kesime yönelik, gelecek olan kurs ve program taleplerinin değerlendirilerek söz konusu kadınların istihdamının sağlanması amacıyla mesleki eğitim kurslarının düzenlenmesine karar verilmiştir. VAN 2021/2
- İş ilişkilerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine gerekli hassasiyetin gösterilmesinin sürdürülmesine ve ilimizde genç istihdamın artırılmasına yönelik çalışmalara devam edilmesine karar verilmiştir. VAN 2021/3
- 81 ilde Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimlerinin Oluşturulması konusunda Iğdır Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce oluşturulan Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimi hakkında bilgi verilmiştir. IĞDIR 2021/3
- Çocuk İşçiliği ile Mücadele kapsamında İŞKUR, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile mobil ekip kurularak çocuk işçilerin tespit edilmesine, tespit sonrasında ilgili kuruma yönlendirilmesine karar verilmiştir. ERZİNCAN 2021/1
- "Çocuk İşçiliği Konusu" görüşülmüş ve kurul üyelerine konu ile ilgili yasal düzenlemeler ve gelişmeler hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Anılan yasal düzenlemeler, kısıtlar ve yasaklar hakkında; kurulda üyesi bulunan Kahramanmaraş Esnaf ve Sanatkârlar Odası (KMESOB) ve Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası

(KMTSO) tarafından üye işyerlerine ve İŞKUR tarafından hizmet sunulan işyerlerine yönelik olarak bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirme hizmeti sunulmasına, ayrıca eğitime meyilli olan çocukların Çıraklık Eğitim Merkezi Müdürlüklerine yönlendirilmesine karar verilmiştir. KAHRAMANMARAŞ 2021/3

- Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı'nın mesleki eğitim gören öğrencilere yönelik İl Milli Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda sempozyum, çalıştay vb. organizasyon yaparak öğrencilerin sanayi sektörünü yakından görebilmeleri için teknik gezi düzenlenmesine karar verilmiştir. ISPARTA 2021/1

- Tarım Kredi Kooperatifi tarafından Dünya Bankası finansmanı ile yürütülmekte olan "Geliştirilmiş Pazar Bağlantılarıyla Yerel Halk ve Göçmenlerin Tarım İstihdamının Desteklenmesi (FESAS)" projesinden maksimum düzeyde yararlanılabilmesi için; işveren çiftçilerin ayrı ayrı SGK dosyası oluşturmaları ve çalışanları kayıt altına almalarının güç olduğundan (zira tüm kayıt dışılıkla verilen mücadeleye rağmen özellikle tarım sektöründe kayıt dışılığın fazla olması değerlendirildiğinde) böyle bir uygulama yerine aracı kurumlar üzerinden işçi kayıtlarının alınması ve puantajların bu kurumlar üzerinden tutulmasının daha sağlıklı bir yöntem olacağı değerlendirilmiş ve proje yönetimine bu tavsiye kararının iletilmesine karar verilmiştir. ADIYAMAN 2021/3

- Hedef gerçekleşmelerinin her toplantıda gündeme getirilmesine karar verilmiştir. DİYARBAKIR 2021/1

- Meslek Danışmanlarınca, lise/dengi okullar ve ortaokullara eğitim kurumu ziyareti gerçekleştirilmesine; bu kapsamda Kurumumuz tarafından yürütülen iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri hakkında tanıtım, bilgilendirme yapılması ve dergi dağıtımının gerçekleştirilmesine, Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde kurs alan vatandaşlarımıza 'İş Arama Becerileri, Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri' hakkında sunum ve bilgilendirme faaliyetleri yapılmasına, meslek danışmanlığı faaliyetleri hakkında (Mesleki Yönelim Test Bataryası, öğrencilere yönelik düzenlenen "İş Arama Becerileri, CV Hazırlama ve Mülakat Teknikleri İle Doğru Meslek Seçiminin Önemi" konulu seminerler) İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan Rehber Öğretmenler/Psikolojik Danışmanlara Meslek Danışmanları tarafından seminer verilmesine karar verilmiştir. KÜTAHYA 2021/2

- İnsan Kaynakları platformu üye işyerlerine yönelik Eylül ayı içerisinde 'Çalışma İlişkilerinde Karşılaşılan Hukuksal Problemler' konu başlığında program

düzenlenmesine karar verilmiştir. YALOVA 2021/3

- Çocuk işçiliği ile mücadele faaliyetleri kapsamında; İlimizde yerel düzeyde oluşturulan Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Biriminin yılda iki kez belirlenecek aylarda toplanması, birimde görevli kurum ve kuruluşlarca özellikle mevsimlik tarımda ve diğer alanlarda çocuk işçiliğinin denetlenmesi mevzuatının uygulanması ve uygulamaların denetlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, çocuk işçiliğinin önlenmesi için ilimizdeki kurum ve kuruluşlarca çocuk işçiliğiyle mücadele çalışmalarının yaygınlaştırılması ve yerel düzeyde ihtiyaçların ele alınarak strateji, politika ve eylem planlarını geliştirilmesi için çalışmaların yapılması, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşularının iyileştirilmesi için sorumlu kurum ve kuruluşların birlikte faaliyetler yürütülmesinin sağlanması kararları verilmiştir. Alınan karar doğrultusunda ismi zikredilen Kurum ve Kuruluşlarla gerekli yazışma süreci ve çalışmalar başlatılmıştır. KAYSERİ 2021/4
- Tarımsal alanlardaki gelişmelerle istihdam olanakları ve tarım işgücüne mesleki yeterlilik kazandırmak adına Tarım ve Orman İl Müdürlüğünün iş birliği kapsamında ihtiyaca göre mesleki eğitimlerin düzenlenmesi kararı alınmıştır. KOCAELİ 2021/4
- Sanayi üretiminin dönüşümünü sağlayarak cari açığın kapatılmasına destek vermek amacıyla, ihtiyaç duyulan yeni yetkinlikler tespit edilerek bu doğrultuda eğitim ve istihdam modelleri geliştirmek hedefiyle, il özelinde ihtiyaç analizi yapılarak ilgili paydaşlarla hayata geçirilen mesleki eğitim program sayısı şeklinde belirtilen amacın gerçekleştirilmesi için Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü koordinatörlüğünde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Meslek Yüksek Okulu, 1.OSB ve 2.OSB'den müteşekkil bir çalışma grubunun oluşturulmasına karar verilmiştir. MALATYA 2021/3
- 13/02/2017 tarih ve 5840 sayılı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü İstihdam Hizmetleri Dairesi Başkanlığının talimatı doğrultusunda, Tarımsal Alandaki Gelişmeler ve İstihdam Olanakları konusunda görüşü alınmak ve bu alanda yapılabilecek faaliyetleri belirlemek üzere Tarım İl Müdürlüklerinin yılda en az bir kez İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları toplantılarına katılımının sağlanması uygun görülmüştür. Bu bağlamda "Tarımsal Alandaki Gelişmeler ve İstihdam Olanakları" konusu Kurulun görüşüne sunulmuştur. MARDİN 2021/1
- 30.05.2014 tarih ve 29015 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi'nde Türkiye işgücü piyasasına yönelik uygulanması amaçlanan

eksenler, politikalar ve tedbirler belirlenmiştir. Bu kapsamda Kurumumuzun temel organlarından biri olan ve yerel düzeyde işgücü piyasası politikalarında belirleyici rol oynayan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları (İİMEK)' na görevler yüklenmiştir. Strateji Belgesi'nin tedbirler kısmında;

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve genç istihdamı konuları İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında gündeme alınarak

- Mart 2019 yılından itibaren Çocuk İşçiliği Mücadele Birimi olarak yapılan çalışmaların rapor haline getirilerek bir sonraki İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurul üyelerine sunum yapılmasına,
- Tarımsal alandaki gelişmeler, istihdam olanakları ve hibeler konusunda yapılan çalışmalar kurul üyelerine sunulmuş olup bundan sonra ilgili konular üzerinde titizlikle takip yapılmasına karar verilmiştir. MUŞ 2021/2

- Çanakkale ilindeki tüm meslek liselerinin katılımıyla Mayıs ayında Mesleki ve Teknik Eğitim Fuarı (METEF) kurulması için çalışma yapılmasına ve patent /faydalı model konularında öğrencilere eğitim verilmesine karar verilmiştir. ÇANAKKALE 2021/3
- Erasmus+ Programı, Mesleki Eğitim alanında Erasmus Akreditasyonu kapsamında 2020 yılı teklif çağrısı döneminde Ulusal Ajansa sunulan başvuruların değerlendirme süreci tamamlanmıştır. Karaman İl Millî Eğitim Müdürlüğü, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca 2021-2027 yılları için Mesleki Eğitim alanında Akredite edilmiştir. 2021-2027 yılları arasında Müdürlüğümüz tarafından ortalama 400 Mesleki ve Teknik Eğitim Anadolu Lisesi ve Mesleki Eğitim Merkezi (Çıraklık/Kalfalık/Ustalık) öğrencisi/çalışanı/yeni mezunu yurtdışındaki işletmelerde beceri eğitimi /staj faaliyetine dâhil edilecektir.

  Bu kapsamda, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu üyelerinin yurt dışı bağlantılarını kullanarak staj yapılabilecek işletmelerin ve süreçle ilgili oda ve birlik temsilcilerinin varsa tavsiyelerinin yazılı olarak Karaman İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirilmesi, ilin işgücü piyasası ve Mesleki ve Teknik Eğitim alan/dallarına uygun oda ve birlik temsilciliklerinden Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde oluşturulacak olan Akreditasyon Üst Kuruluna temsilci ismi bildirilmesine karar verilmiştir. KARAMAN 2021/2
- İİMEK Yürütme Kurulu'nun oluşumu için, kurul üyeleri olarak Sanayi Odası Başkanlığı, Ticaret Odası Başkanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi Rektörlüğü'nden

birer üye belirlenmesine karar verilmiştir. AYDIN 2021/3

- Tarım Sektöründe "Kütahya İli Tarımsal Nüfus Gençleşiyor Projesi" nin 2022 yılı kurs planlamasında yer alması uygun görülmüştür. KÜTAHYA 2021/4

Yıllar itibarıyla İİMEK kurulları tarafından alınan kararların ve il uygulamalarının yer aldığı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Faaliyet Raporlarına https://www.iskur.gov.tr/kurumsal-bilgi/raporlar/ adresinden ulaşılabilmektedir.

8. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, kamu kurum ve kuruluşlarının taşra birimleri ile sivil/yerel inisiyatifleri harekete geçirmek suretiyle katılımcı bir anlayışla il düzeyinde çalışmalar yapmakta ve uygulamaları takip etmektedir. Kurulların oluşumu ve mevzuatla kendilerine verilen görevler dikkate alındığında; istihdam ve mesleki eğitim konuları başta olmak üzere yerel ve ulusal düzeyde büyük önem arz eden hususları bünyelerinde ihtiva ettiği görülmektedir.

2019 yılı sonunda Çin'de başlayıp kısa bir sürede dünyaya yayılan Covid-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılında Kurul toplantıları alınan sağlık tedbirleri kapsamında online olarak iletişim araçları vasıtasıyla yapılmış iken pandemi etkisinin azalması ve normalleşme süreciyle birlikte 2021 yılında bu toplantılar fiili ve fiziki olarak yapılmıştır.

İlin istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini oluşturmak, mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek İİMEK'in görevleri arasındadır. Ayrıca, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek de Kurulun görev alanı içerisinde bulunmaktadır.

2021 yılı Kurul faaliyetleri incelendiğinde; bu kurullarının etkinliğinin ve karar çeşitliliğinin sınırlı düzeyde kaldığı görülmektedir. Alınan kararlar genellikle İŞKUR'un görev alanına giren konular ile sınırlı olmuştur. Kurullarda alınan kararlar çoğunlukla şu başlıklardan oluşmaktadır: Yıllık Eğitim Planı onaylanması, engelli ve eski hükümlülere yönelik hibe projelerinin görüşülmesi, okullarda açılacak ya da kapatılacak alan ve bölümlerin belirlenmesi kararları.. Yine mevzuatta belirtilen Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerinin seçilmesi alınan kararlar arasında yer almaktadır.

Kurul toplantılarının ve katılımcı bütün kurum ve ilgili kuruluşların yerel düzeyde belirlenecek istihdam ve eğitim politikalarında önemli ve aktif rol oynayacakları düşüncesine sahip olarak yapılacak olan toplantıların faaliyet ve kararlarına aktif katılımları kurul çalışmaları açısından büyük önem arz etmektedir.

Kurul üyesi kurum ve kuruluşların birbirleriyle tam bir eşgüdüm içerisinde olmaları, mevzuatla Kurula verilen görevlerin başarıyla yerine getirilebilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İl düzeyinde etkin bir istihdam ve mesleki eğitim politikası belirlemenin yolu her ilin kendi yerel dinamiklerinin açık bir şekilde ele alınmasından geçmektedir. Bu itibarla yerel düzeydeki ekonomik, demografik ve sosyal dinamikler, Kurul üyelerince tam manasıyla kavranmalı ve Kurulda alınan kararlarda bu dinamikler dikkate alınmalıdır.

Beş kişiden oluşan İİMEK Yürütme Kurulu üyelerinin daha etkin bir şekilde Kurula katkı sunması beklenmektedir. Kurulun daimi üyesi olan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü ile Milli Eğitim Müdürü dışındaki, diğer üç üye kurumun temsilcilerinin Yürütme Kurulunda daha aktif olarak yer alması, başta istihdam ve mesleki eğitim olmak üzere Kurula verilen görevlerin ifa edilmesinde etkinliği ve verimliliği önemli ölçüde artıracaktır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13/1. Maddesinde il müdürlüklerince yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programlar ve sonuçlarının Milli Eğitim Bakanlığı ve Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla Denetim Kurulu tarafından denetleneceği ve 13/2. Maddesinde de söz konusu denetim kurulunun; kurul başkanının onayıyla, biri Kurum temsilcisi, diğeri kuruldaki diğer kurum ve kuruluş temsilcileri arasından seçilecek bir üye olmak üzere iki üyeden oluşacağı ve Kurum üyesi haricindeki üye belirlemede İl Milli Eğitim Müdürlüğü temsilcisine öncelik verileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak, kurs ve programların denetim aşamasında Kurum yetkilisi haricindeki üyelerin özellikle büyükşehirlerde gerçekleştirilen denetimlere yeterince iştirak etmediği, İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinin özel sektör işyerleri ile düzenlenen işbaşı eğitim programları ile MEGİP kapsamındaki kurslar hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığından denetime katılım sağlamak istemedikleri yönünde geri bildirimler alınmaktadır. Bu nedenle, ilgili düzenlemenin gözden geçirilerek Denetim Kurulunun yapısı ve işleyişinin tekrar ele alınmasında ve denetim mekanizmasının işlerliğini tam olarak sağlayacak mevzuat değişikliğinin gerçekleştirilmesinde fayda görülmektedir. İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmakla görevlendirilen ve merkezi yönetimin ildeki temsilcileri ile işçi ve işveren kuruluşları, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan İİMEK'lere verilen görevler büyük bir öneme sahiptir. Kurul toplantılarına katılan tüm üyelerin bu bilinç ve sorumlulukla hareket etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

2008 yılında 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılan değişiklikle Kurumumuza; iş arayan veya işini değiştirmek, geliştirmek veya kendi işini kurmak isteyen kişilere çeşitli hizmetlerin verilmesi ve daha fazla işsize ulaşarak hizmet sunması amacıyla İşsizlik Sigortası Fonundan ciddi miktarda kaynak aktarılmıştır. Yine aynı düzenleme ile il düzeyinde istihdam politikasının belirlenmesi ve uygulanmasında kullanılmak üzere yetki ve sorumluluk, yerelde sosyal diyalog ve eşgüdüm mekanizması olarak kurgulanan İİMEK'lere verilmiştir. İİMEK'in mevcut yapısı ile ilin işgücü, istihdam ve mesleki eğitim ihtiyacını tespit etme, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler alma konularında etkinleştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmeye devam etmektedir.

Ulusal İstihdam Stratejisinin dört ana eksenini oluşturan; eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, işgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması, özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması ve istihdam-sosyal koruma ilişkisinin güçlendirilmesi hususları, Kurul çalışmalarında özellikle dikkate alınmalı ve Kurul çalışmaları bu yönde sürdürülmelidir. Böylece istihdam ve işgücünün verimliliği artacak, ülke ekonomisine önemli katkılar sunulacaktır.

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr